

RAY CELESTIN

BLUES MRTVÉHO
MUŽE

Chicago 1928 - válka mafiánských klanů
na pozadí jazzové revoluce

Blues mrtvého muže

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Ray Celestin

Blues mrtvého muže – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

R A Y C E L E S T I N

BLUES MRTVÉHO
MUŽE

Chicago 1928 - válka mafiánských klanů
na pozadí jazzové revoluce

x.y.z

RAY CELESTIN

BLUES
MRTVÉHO MUŽE

Copyright © Ray Celestin 2016

First published in Great Britain in 2016 by Mantle, an imprint of Pan Macmillan,
a division of Macmillan Publishers Limited

Translation © Silvie Mitlenerová, 2019

Cover image © Songquan Deng/Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-351-1

ISBN e-knihy 978-80-7597-395-5 (1. zveřejnění, 2019)

Mamince

PROLOG

KADENCE

„Jazz se objevil coby vyjádření doby, neuvěřitelných, energických
a kromobyčejně aktivních časů, v nichž žijeme.“

- Leopold Stokowski, 1924 -

NEW ORLEANS, SRPEN 1922

Louis Armstrong běžel po nástupišti vedle odjíždějícího vlaku *Panama Limited*, lepenkový kufr v jedné ruce, pouzdro na korzet a lístky ve druhé. Těmi lístky mával na zřízence na nástupišti, který se na ně ani nepodíval, protože ho příliš zaměstnávalo posmívat se onomu chlapci, buclatému, zpocenému a naloženému bagáží, jenž se snažil běžet podél vlaku, předběhnout vagóny pouze pro bílé a dostat se k těm, do nichž by mohl naskočit beze strachu z výprasku.

Vlak zapískal a Louis zdvojnásobil úsilí. Vyhnul se hromadě zavazadel, minul zmateně vyhlízejícího nosiče, dospěl k prvnímu vagónu označenému *Barevní*, hodil svůj kufr na plošinu, vrazil si lístky mezi rty, chňapnul po madlu a vyhoupl se do vlaku právě ve chvíli, kdy strojvedoucí přidal. Vlak vysupěl ze stanice a uháněl k rozpálenému jižnímu obzoru.

Louis se zhroutil na podlahu a chvilku tam zůstal ve snaze popadnout dech; v plicích ho pálo z nedostatku tréninku a nadmíry cigaret. Zaštrachal v kapsách po kapesníku, setřel si pot z obličeje, trošku se zkulturnil a vyrazil hledat své kupé. Když je našel, zjistil, že je přeplněné a těsné a že ho obsadila statná žena a hejno malých dětí, všechny usazené na dvou holých dřevěných prknech, která

sloužila jako sedačky. Louis se usmál na ženu a ona zaječela na děti, aby mu udělaly místo, takže mohl vyhodit svůj kufr do lněné sítky nad sedadly.

„Jak se jmenuješ, kluku?“ zeptala se žena, když se Louis vmáčkł do rohu.

„Louis Armstrong, madam.“

„Ten synek od Mayann?“

„Ano, to jsem já.“

„Znám tvoji mámu celý léta,“ řekla tónem, který naznačoval, že je na to z nějakého důvodu pyšná. „Kam máš namířeno?“

„Do Chicaga.“

„My taky. Dostals tam práci?“

„Ano, madam. Budu hrát s kapelou Joea Olivera. Druhý kornet.“

„Joea Olivera?“ opakovala žena a několik vteřin zamýšleně přemýšlela to jméno ve vzpomínkách, jestli někde neulpělo. Pak pokrčila rameny. „No, tak zlom vaz. Jedls něco?“

„Ne, madam.“

„Máš s sebou kus žvance?“

„Ne, madam.“

Jak se snažil ve spěchu dostat na nádraží, neměl čas zastavit se v krámě. Žena ho teď pozorovala s přimhouřenýma očima. Ve vlaku se sice nacházely tři jídelní vozy – v jednom podávali francouzskou kuchyni à la carte, v dalším malé občerstvení u pultu a v tom posledním smažená jídla – ale černí nesměli ani do jednoho z nich. Žena zamlaskala a křikla na nejstarší dítě, aby podalo košík. Když ho děcko sundalo ze sítky a položilo na podlahu doprostřed kupé, sundala z něj kanafasovou utěrku a začala rozdávat kousky smaženého kuřete a sumečka, vařené kukuřičné klasy, obalovanou okru,

kukuřičné placky a lahve s limonádou, a Louis měl pocit, pět minut od New Orleansu, že už si našel novou rodinu.

Poté co se najedli, sklidili zbytky zpět do košíku. Louis si hrál s dětmi, zíral z okénka, povídal si, kouřil, usnul, a den přešel v noc. V jednu chvíli se probudil a viděl galaxii světél velkoměsta, která se míhala za oknem, kaňky neonu na tmavém pozadí, pocit velkého ruchu na ulicích dole, a pak sodíkové bzučení chicagského nádraží na Dvanácté ulici.

Louis pomohl ženě dolů a společně kráčeli po nástupišti doprostřed nádraží. Rozhlédl se po lidech kolem a všiml si, jak rychle chodí, jak spěchají, jak výrazně jsou oblečení, jak efektivně, elegantně a moderně všechno vypadá. Přemýšlel, jestli to vidí jen on, a ohlédl se zpátky na vlak, na všechny ty Jižany, kteří si vyndávali zavazadla, a rozdíl ho uhodil do očí: ošuntělé nemoderní oblečení, otrískané kufry, to všechno pokryté chudobou a prachem jižních plání.

Ve srovnání s Chicagskými vypadali Louisovi lidé jako uprchlíci z nějaké vzdálené vyhladovělé země. V tom okamžiku si uvědomil, že jeho vnímání domova bude prověřováno tímto novým okolím a bude náročné nenechat se ovlivnit tím kontrastem. Dostat se z Jihu byla dostatečná bitva sama o sobě – černí byli lynčováni už jen za to, že je někdo viděl u přepážky kupovat si lístky do vlaku na Sever, a matky sypaly dětem do bot pepř, než vyrazily na cestu, protože se nesprávně věřilo, že to zmate čich honicích psů. Ale Louis teď cítil, že před všemi těmito lidmi se rýsuje další bitva, bitva o zapadnutí, o to nenechat se využít, nepřijít během toho pokusu o sebe sama.

„Určitě máš kam jít?“ zeptala se žena.

„Jistě, madam. Joe Oliver pošle někoho, kdo mě vyzvedne,“ ujistil ji Louis.

Žena na něj nedůvěřivě zírala, pak přikývla, posbírala si děti a popřála mu hodně štěstí; ve chvíli, kdy zmizela ve stále se pohybu-
jícím davu, Louis zalitoval, že jí lhal. Otočil se dokola a nasával
obrovitost nádraží i města za ním a vybavoval si příběhy jazzových
muzikantů, kteří opustili New Orleans a skončili zašití v divných
místech, oškubaní promotéry a chlápky z nahrávacích společností,
ponechaní bez kamarádů a bez jediného centu v kapse, žebrající na
ulicích aspoň o peníze na vlak domů.

Zkusil tu myšlenku setřást – rozhlédl se, kam by mohl jít na to-
aletu a osvěžit se, aby pokračoval v cestě s alespoň vágním pocitem
čistoty. Uviděl ceduli a následoval šipku k několika mramorovým
schodům vedoucím ke dvojici dveří s obvyklými symboly pro muže
a ženy. Neviděl ale žádné označení, jestli jsou ty toalety pro bílé,
nebo pro barevné, proto tam chvíličku stál a váhal.

„Kluku, ty vypadáš zmatenej jak lesní včela,“ ozval se za ním hlas,
a když se Louis otočil, uviděl starého černocho v uniformě želez-
ničního portýra, jak stojí za ním a šklebí se. Něco na jeho zjevu
a vystupování napovídalo, že už to někdy dělal a že jeho práce na
nádraží často zahrnovala pomoc nově přichozím Jižanům, kteří vy-
padali omráčení svou vlastní situací.

„Tak odkud seš?“

„Z Ňuorlínsu.“

„Ňuorlínsu?“ zopakoval muž s kyselým výrazem ve tváři. „Zrov-
na Ňuorlíns mě moc nebere. Nemůžu vystát ten pivní smrad.“

Louis se zamračil. Nebyl si jistý, jak si má ten komentář vykládat.

„Kam potřebuješ jet?“ zeptal se muž.

„Southside.“

„Každej negřík, kterej vyleze z každýho tohohle zatracenýho vlatku, jede do Southside, kluku. Kam asi do Southside, je ta otázka.“

„Lincoln Gardens. Přijel jsem se připojit ke kapele Joesa Olivera.“

„*Kinga* Olivera?“ ožil muž náhle. „Ty seš ten nověj kornetista, o kterým všichni mluvěj?“

Louis se zamračil a usoudil, že došlo k nějakému zmatku, protože od kdy se Papa Joeovi říká *King*?

„Tak pojď, kluku. Seženeme ti auto.“

Portýr ho vyvedl ven, strčil ho do taxíku a nařídil řidiči, aby ho odvezl přímo do Lincoln Gardens. Louis seděl na krajíčku sedadla a sledoval, jak město uhání kolem. Vyjeli z nádraží, jeli po State Street kolem něčeho, co vypadalo jako čtvrt červenejch luceren, a za kratičký okamžik Louis získal pocit, že jsou v srdci Southside, v Bronzeville, v Černém pásu, novém domově jazzu. Bylo po desáté hodině pracovního dne a ulice byly tak přecpané a rušné jako v sobotu na Bourbon Street. Taxík míjel jazzové kluby a bluesové bary, bistra s čop suej a kulečnickové herny, kina a kabarety, všechny osvětlené rozmanitými barvami neonu zářícího pestře a jasně do tmy.

Jeli pod železničními nadjezdy a podél tramvají, v dálce se blyštily početné řady mrakodrapů a vyvolávaly v Louisovi dojem, že celé město jiskří do noci, že svítí elektřinou, chromem a rychlostí. Od černých lidí spěchajících ulicemi v elegantních oblecích a šatech až po dopravu a vlaky uhánějící kolem – všechno tu pulzovalo novými možnostmi.

Taxík zahnul doleva na Jednatřicátou ulici a vyhodil ho před Gardens. Louis vzhlédl k budově a zachytil pohledem ceduli nade dveřmi: *KING OLIVER A JEHO KREOLSKÁ JAZZOVÁ KAPELA*.

A pak zaslechl nezaměnitelný zvuk kornetu svého starého učitele, jak se prořezává zdi budovy a vznáší se ulicí. Bylo to stejné sprosté blues jako tam doma, ale jaksi jiné. Chvilí mu trvalo, než to pojmenoval. Rychlost. Bylo mnohem, mnohem rychlejší, přesně jako lidé, které viděl spěchat ulicemi: blues ve frenetičtějším tempu, až závratném, aby se hodilo k jeho novému domovu.

„To je ten Kingův nověj kluk,“ křikl taxikář přes hluk na jednoho vyhazovače u dveří a vytrčil ukazováček Louisovým směrem. Vyhazovač byl mohutný a přestože bylo vedro, měl na sobě vlněný kabát se sametovými klopami a kožešinovým límcem. Louis vystoupil z taxíku a vyhazovač ho přejel pohledem, a Louis si uvědomil, co má na sobě a jak je ten lepenkový kufr otrhaný.

Zaplátil řidiči, a zatímco taxík skřípavě vyrazil pryč, Louis se šel mrknout na muže, kteří chodili sem a tam po chodníku a vnucovali se s pintami ginu nebo balíčky marihuany, heroínu a kokainu. Ve frontě před klubem uviděl něco, co ho zastavilo: bílé lidi. Skupina divných mladíků, kteří vypadali velmi slušně a plaše, naslouchala té hudbě, jako by poslouchala nějakého boha.

Vyhazovač zíral na Louise a pak nepatrně pokynul hlavou směrem ke vchodu. Louis předešel frontu, vyhazovač rozrazil dveře a v tu chvíli ho ta hudba opravdu zasáhla jako nákladní vlak, neústupná a hlasitá, až to rvalo uši.

Prošli foyer na taneční parket a Louis si všimnul, že je přecpaný stovkami mladých týpků z města a všichni tančí na bláznivou muziku Papa Joes – jeho trubka vrčela a kvílela a ohýbala barvu i výšku. Místo dunělo jazzem, vrtělo se v proudu optimismu a hédonismu, zblázněné do tady a teď. V tu chvíli se Louisovi rozsvítilo v hlavě – přes ten rozdíl v tempu se tu všichni ti sofistikovaní Seveřani shlu-

kovali, aby si poslechli jižanskou muziku, neworleanskou muziku, *jeho* muziku. Myslel na tu otrhaně vyhlížející armádu uprchlíků, která vystoupila z vlaku na Dvanácté ulici. Možná třeli bídu s nouzí, ale dávali městu něco, po čem lačnilo, něco, co uctívalo.

Na rty se mu vkradl úsměv. Nebyl si jistý, co se děje, nějaká výměna mezi lidmi z různých konců země, mezi rychlým a pomalým, černým a bílým, starým a moderním, jakési tavení něčeho nového a důležitého. V Chicagu se něco dělo a on se nad nádhernou bizarností toho všeho křenil od ucha k uchu.

ČÁST PRVNÍ

PRVNÍ REFRÉN

„Dočkali jsme se časů, kdy by měl policista po chlápkuvi nejdřív vypálit pár kulek a až pak klást otázky. Je to válka. A ve válce se nejdřív střílí a až pak hovoří.“

- Detektiv William Shoemaker, Chicagská policie, 1925 -

„Jediný účinný zákon v Chicagu je násilí, zavedené křiváky a vrahy. Špatná pověst Chicaga se šíří světem a přináší hanbu těm Američanům, kteří by si přáli být na toto město hrdí. Jsou nuceni omlouvat se za druhé největší americké město a vysvětlovat, že je to osobité místo.“

- Washington Post, 1928 -

1

CHICAGO, ČERVEN 1928

Tisíce se hrnuly ulicemi, blokovaly dopravu, uzavíraly celé čtvrti; prakticky všechny ty přesuny se soustřeďovaly k smuteční síni Sbarbaro & spol. na North Wells Street 708. Lidé plnili silnice i chodníky kolem budovy, další lemovali cestu procesí, jiní drželi pozice u bran k Mount Carmel, šplhali na kandelábry nebo viseli z markýz. Rodiny si rozestavěly židle podél oken v horních patrech. Černé chmýří truchlících se rozlezlo po střeších jako plíseň a rýsovalo se proti nebi, koruna průvodu.

Jen maličká část doopravdy znala mrtvého – vysoce postaveného politika s historií plnou údajných napojení na mafii, politika, který nosil obleky se speciálně ušitými velkými kapsami, kam se vešly svazky bankovek, a jenž o Vánocích dodával chudým krocany a uhlí, a to i černochům. Ale každý pohřeb gangstera poskytoval parádní podívanou: tisíce lidí v ulicích, celebrity a politici, přehlídka květin a luxusních aut, rakev dražší než domy většiny přihlížejících, mafiáni, kteří by se kdykoli jindy navzájem zavraždili, ale s úctou k příměří v den pohřbu kráčeli bok po boku. A tak se obřad stal událostí: Chicago, neklidné město, dynamo, domov mrakodrapu

a nepřetržitého továrního provozu, se zastavilo jen a pouze kvůli pohřbu gangstera.

Mezi davy, které se toho rána hrnuly ulicemi, byl výjimečně otravný jeden muž, který se protahoval kolem ostatních, co nejdvořileji mohl... *Promiňte, madam... Moc mě to mrzí... Nevadilo by vám...* a co nejpříměji mířil do středu pavučiny, ke vstupním dveřím Smutečního salónu soudce Johna Sbarbara. Lidé, podle nichž se protahoval, si ho pobaveně prohlíželi a uvažovali, jestli má pozvánku na obřad. Nevypadal jako gangster ani jako politik, a i když mu to slušelo jako filmové hvězdě, nikdo si ho nevybavoval z plátna v Uptownu, Tivoli nebo Norshore. Navíc nebyl zrovna oblečený na pohřeb, spíš v letním lněném obleku barvy podmáslí, sice trochu pomačkaném, ale bezvadně střiženém.

Tomu muži, Dantovi Sanfelippovi, bylo málo přes třicet a byl štíhlý, střední postavy, se středozemními rysy a výraznými očima. Přes jedno rameno měl přehozenou koženou cestovní brašnu a vypadal unaveně a zmateně jako cestovatel, který jen před pár hodinami vystoupil z *Twentieth Century Limited* – nočního vlaku z New Yorku – a po krátké zastávce v hotelu Metropole se vydal na sever skrz davy lidí.

Doma v New Yorku byl Dante kšeftař s rumem, hráč, gentlemanský pašerák, buchnař, vyjednaváč a jakási záhada, muž s mnoha známými a velmi málo přáteli. Vyrostl v Chicagu, ale před šesti lety z města uprchl a dnešek byl jeho první den zpátky v rodném městě – rodném městě, o němž si Dante už pár hodin po návratu uvědomil, že pro něj nebylo ničím víc než městem duchů.

Po několika dalších minutách probíjení se davem nakonec došel až ke kordonu, který se zformoval kolem bloku, kde Sbarbaro sídlil.

Hordy pouličních dětí byly namáčknuty na bariérách, uličníci, kteří měli celý den na to, aby si hájili místo, odkud dohlédnou na gangsterské legendy, jejichž jména znal ve městě každý, ale nahlas je vyslovil jen málokdo; Capone, Moran, O'Banion nebo Genna byli svého druhu šlechtou, největší a nejslavnější muži, jací kdy ozáří jejich čtvrtě.

Dante je chvíličku studoval, pak se otočil, aby si prohlédl kordon, a výhled ho šokoval: na zemi před budovou se rozléval oceán modrých květin a bylo jich tam tolik, že už nebyl vidět ani centimetr asfaltu. Celý blok domů pokrytý pugéty a věnci menšími i většími. Záplava modří se řinula skrz zábradlí před obchody, proudila kolem požárních hydrantů, kandelábrů a odpadkových košů, obtáčela verandy i zdi. Každá modrá květina, která se dala koupit ve státě Illinois, byla naaranžovaná v myriádě poct, jejichž objednání, sestavení a doručení muselo stát desítky tisíc dolarů.

Dante zaujatě hvízdal, pak se porozhlédl po nějaké cestě květinami a za okamžik ji spatřil: tenký pramínek dlažebních kostek, který vedl k předním schodům salónu, kde drželi stráž tři ozbrojení muži v oblecích a s prázdnými výrazy. Dante vzdychl, proklouzl pod kordonem a dav zalapal po dechu: lidé odhadovali, že se právě dopustil nedovoleného vniknutí, duševně narušený muž se sebevražedným nutkáním.

Přehodil si tašku přes rameno a vykročil polem chrp, zvonků a pomněnek. Jak se blížil, ozbrojenci zbystřili, shrbená záda se vypnula a ruce se zvolna přesunuly do sak. Pár metrů od paty schodiště se Dante zastavil, usmál se a pokývl. Muži do něj zabodávali nacvičené odstrašující výrazy.

„Přišel jsem za panem Caponem,“ řekl Dante a nejbližší ozbrojenec si ho dvakrát pořádně přeměřil.

„Má práci,“ odpověděl, odsekávaje slova.

„Řekněte mu, že je to Dante Džent.“

Při zmínce o jméně se ozbrojenec zamračil, jako by se zrovna představil nějaký duch, pak ale v jeho obličejí vystřídalo ustaraný výraz náhlé rozpomenutí. Kývl na jednoho z kolegů, který kývnutí opětoval a protáhl se skleněnými dveřmi do smutečního salónu.

Dante se usmál na zbývající strážce a zapálil si cigaretu. Uslyšel ve vzduchu burácivý hluk. Spolu se zbytkem tlačence vzhlédl a uviděl dvě letadla rychle stoupající k nebi jako výkřik. Když se letadla vrhla dolů, dav vzdychl a zavlnil se, pak piloti stočili stroje nahoru a letěli ke slunci, až zmizeli v jeho září.

Dav se pustil do úvah o tom, co se děje, a Dante obrátil pohled zpět k zemi, sňal klobouk a otrěl si pot z obočí v naději, že se strážce brzo vrátí a on bude vpuštěn do smutečního salónu, aby se dostal pryč z horka. Doufal, že opuštěním New Yorku se vyhne tamějším příšerně vysokým teplotám, ale jestli něco, tak Chicago působilo, že to tu v létě bude ještě horší.

O čtyři dny dříve byl Dante na své kšeftařské lodi plné rumu ve vodách kolem Long Islandu. Hned od začátku prohibice se tři míle od pobřeží, dost daleko na to, aby to už byly mezinárodní vody, vynořoval řetězec lodí prodávajících kořalku. Říkalo se tomu Rumová řádka: táhla se od Floridy na jihu až k Maine na severu, a nejvytíženější shluk lodí v celé linii bylo *Rendezvous*, ke kterému na rychlých člunech přijížděli restauratéri a kabaretiéri z New Yorku shánějící se po kvalitním chlastu z dovozu.

Ve flotile lodí, které tvořily *Rendezvous*, měl Dante pověst prodejce nejlepší kořalky ze všech. Osobně testoval každou bednu – s velkým rizikem, uvážíme-li, jaké jedy se taky vydávaly za alkohol.

A bylo to právě u Long Islandu, mezi plovoucími sklady, kam jednou večer přijel motorový člun a muži na něm informovali Danta, že doma v Chicagu si jeho přítomnost žádá jeho starý kamarád, pan Capone. Dantova mysl prchla zpět do rodného města, města v plamenech z mafiánských vražd a bombových útoků, světelné koule urbánního chaosu zářící nad pláněmi Středozápadu jako západ slunce. Nechal provoz podniku v rukách dvou mužů, s nimiž loď provozoval – prošedivělému bývalému lovcí krabů z Floridy a jeho vnukovi – a sbalil si fidlátka do Chicaga.

O čtyři dny později, když stál před smuteční síní Sbarbaro & Co., ještě nebyl o nic chytřejší ohledně toho, co Capone chce. Než odjel, vystrčil v New Yorku tykadla; jemně, ve snaze vyhodnotit, co by mohlo být důvodem, ale zjistil jen to, co už věděl – že bombové útoky a vraždy oko za oko utichly po jarních volbách, že vražedná válka gangů mezi Caponem a Všivákem Moranem zeslábla a že město stálo na pokraji nesnadného příměří: stále rozdělené mezi ty dva, obě armády v pohotovosti, činily připravené k zařinčení. A Dante byl vtažen přímo doprostřed toho všeho povolávacím rozkazem, je- muž se nedalo vyhnout.

Jak tak o tom dumal, dveře do smutečního salónu se otevřely, vyšel ozbrojenec, kývl na svého kolegu a ten se obrátil k Dantovi.

„Pan Capone vás nyní přijme.“

2

da Davisová stála u okna své kanceláře v devátém patře budovy Pinkertonovy národní detektivní agentury a snažila se zachytit něco z vlažného vánku, který foukal zvenku. Jemný pramínek potu jí dráždil kůži mezi lopatkami a hrozilo, že jí skápně ze zad a promáčí bavlněnou halenku. Slunce vyšlo před pár hodinami a obloha už byla vyhlazená horkem. Město se peklo, připravené přežít další den v nekonečné vlně veder, která se táhla celé léto.

Na ulici daleko pod oknem se vlekla ranní doprava. Paprsky slunce se odrážely od prahů aut a mřížek chladičů, dokonce i sama silnice zářila neobvyklou dravostí, stuha jasného světla táhnoucí se do všech směrů, kvůli které viděla Ida tmavé fleky a nutilo ji to mžourat.

Naproti na rohu křičela černoška bez domova, bezcílně, pronikavým, unaveným hlasem, že to nepřírozené vedro je začátek konce, že Chicago – moderní Gomora, město zvrácených nenasytných mužů – shoří jedním máchnutím plamenného meče archanděla Gabriela. O kus dál se k ní po chodníku blížili dva pochůzkáři, ruce na obušku, ramena nahrbená jako boxeři.

Ida na okamžik zavřela oči a doufala v konec horkého prokletí, v podzimní chládek, modré zimní světlo. Někde v dálce slyšela kostelní zvon odbíjet devátou, ale proti rámusu města byl zvuk slabý. Žila v Chicagu skoro deset let, ale neutuchající hluk metropole a její lidské vrčení, to bylo něco, na co si nikdy nedokázala úplně zvyknout.

Pak v dálce zaslechla mechanické skučení, otevřela oči a uviděla dvě letadla kroužící po nebi jako pár ocelových hrdliček. Zamračila se, chvíli je pozorovala, pak stočila pohled zpět dolů, aby zjistila, co se stalo s chraplavou prorokyní, ale ani žena, ani policisté už nebyli v dohledu. Jen nezastavitelný proud chodců řinoucí se po chodníku a doprava vypouštějící do vzduchu nečistá miasmata, která se vrtěla a blýskala ve vzduchu a deformovala a křivila výhled.

„Jsi v pohodě?“ zeptal se hlas zevnitř kanceláře.

Ida se otočila a uviděla Michaela, jak sedí u stolu a vzhlíží k ní od nějakého papírování.

Přikývla. „Jen nasávám výfukové plyny.“

Michael se usmál, pak se ozvalo zaklepání na dveře a oba se narovnali.

„Paní Van Harenová,“ ohlásila recepční, nebo spíš její hlava v rámu dveří. Vycouvala z místnosti, na uvolněné místo vstoupila vysoká hubená žena středního věku a kráčela k nim. Měla na sobě antracitový kostým, který na její postavě visel způsobem naznačujícím nedávný úbytek váhy, nedávný smutek. Na hlavě jí seděl malý klobouček s pavím perem zastrčeným za okraj a jak se blížila, pero se kývalo do kroku; ta energičnost se zdála v rozporu s jejím jinak zasmušilým vystupováním.

„Paní Van Harenová,“ Michael vstal a pokynul ke dvěma židlím naproti sobě.

Žena se posadila na jednu, Ida na druhou, a po usazení si všichni vyměnili nucený úsměv.

„Jsem Michael Talbot a tohle je moje kolegyně Ida Davisová,“ řekl Michael a žena si je oba prohlédla, načež jí po tváři přeběhl zmatený výraz. Ida ten pohled znala – nebyla si jistá, jakou kapitolou etikety se řídit, neboť se nikdy dříve nestýkala s někým tak podivným, jako je dvojice detektivů, obzvláště tak podivně vyhlížející dvojice detektivů jako Michael a Ida.

„Děkuji za váš čas,“ promluvila žena hlasem stejně upjatým jako její vzhled. „Nebude vám vadit, když si zapálím?“

Michael zavrtěl hlavou. Zatímco si paní Van Harenová vyndávala z kabelky cigaretové pouzdro, Ida si všimla ženiných platinových prstenů a upravených nehtů. Dáma si zapálila cigaretu třesoucí se rukou a zhluboka potáhla. Bylo na ní něco studeného, něco napjatého a strohého, slupka rigidity, pod níž se snažila skrýt nervozitu.

Předchozího dne, když se doslechli, že si s nimi paní Van Harenová sjednala schůzku, Ida provedla drobný průzkum a zjistila, že ohlášená návštěva je jedna z těch Van Harenových, jedné z chicagských nejnoblesnějších rodin a donedávna i jedné z nejbohatších. Ve finančnickém tisku se mluvilo o špatném řízení rodinného podniku, prudce klesajících ziscích z podílu, varováních ohledně výnosů a neklidu investorů. Na společenských stránkách novin se také hovořilo o tom, že dcera-dědička se zasnoubila s Charlesem Coultonem Jr., mužem z rodiny s velkým, ačkoli teprve nedávno nabytým, bohatstvím. Status novozbohatlíků způsobil, že články, jež Ida četla, byly prošpikované posměchem a snobstvím.

„Vy jste ti detektivové, co řešili únos u Brandtových?“ zeptala se paní Van Harenová a Michael přikývl.

„A krádež zlata v První národní?“ pokračovala a Michael přikývl ještě jednou. Za ta léta v Chicagu vyřešili také tucty dalších případů – vydírání, vloupání, vraždy, loupeže. Většina z nich to nikdy nedotáhla do novin, k Idině velké úlevě. Ta žena se musela někomu zeptat na nejlepší detektivy v Chicagu, a tak se dostat až k nim. Teď se snažila spojit si ty dva nepravděpodobné Jižany před sebou s kteroukoli představou, která se jí zrodila ve fantazii na základě přečtených zmínek v tisku.

Michaelovi, jeho nefantazijní verzi, bylo něco přes padesát, byl vysoký a hubený jako paní Van Harenová; obličej měl silně zjizvený neštovicemi, což ho v určitém světle činilo démonickým, v jiném vypadal k politování, a jizvy měly i tu výhodu, že se nedalo moc odhadnout jeho stáří. Idě bylo dvacet osm a byla neobyčejně krásná, i když trochu neobvykle: byla černoškou s dostatečně světlou kůží, aby prošla jako bílá, a kvůli této vlastnosti se po většinu života cítila, jako že nikam nezapadá. Oba mluvili s neworleanským přízvukem, uvolněným tempem, které na ně prozrazovalo, že jsou přistěhovalci z toho temného města na druhém konci Mississippi, než je Illinois, naplavení do Chicaga touž řekou, která před nimi přinesla voodoo a jazz, epidemii cholery a desetitisíce chudých z Jihu.

Ida se střetla se ženíným pohledem, jenž na ní ulpěl, usmála se a žena úsměv strojeně opětovala; následně si opět silně potáhla z cigarety a šedý kouř se kroutil na pozadí jejích šedých šatů. Ida se ve společnosti lidí narozených do velkého bohatství obvykle cítila nepohodlně. Zkušenost ji naučila, že za noblesou vždycky číhá pohrdání, pocit výlučnosti a sebevědomá víra, že je svět vyhrazen speciálně pro ně. Ale u téhle ženy si jistá tak nebyla.

„Moje dcera je nezářná,“ řekla nakonec třesoucím se hlasem.

„Od kdy?“ zeptal se Michael.

„Tři neděle.“

„A policie?“

„Policie zatím při hledání vůbec nepokročila, a jak znám policii v tomhle městě, pochybuju, že se to někdy stane.“

Michael si vyměnil pohled s Idou. Neschopnost a lenost policie se v Chicagu dala očekávat – ale ne když dotyčná rodina byli Van Harenovi.

„Kde byla viděna naposled?“ zeptala se Ida.

„U Marshalla Fielda. Jeden z našich řidičů ji vysadil před obchodem, a to bylo naposledy, kdy ji někdo viděl.“

„Chovala se ve dnech předtím, než zmizela, nějak neobvykle?“ zeptal se Michael.

„Ne, pane Talbote,“ odvětila žena, „žádný neštěstí, žádná podrážděnost, žádná úzkost.“

Ida se v myšlenkách vrátila ke společenské rubrice, kterou si četla předchozího dne. Podle těch článků dcera zřejmě dělila čas mezi nábli události a dlouhé směny v charitním Domě Jane Adamsové a práci na projektu v Hyde Parku, kde pomáhala mladým černochům ze Southside.

Na fotkách si Ida všimla něčeho podivného – stopa v oblékání zmizelé dcery – co ji přimělo tázat se, jestli paní Van Harenová mluví o jejím zmizení pravdu.

„Dcera se měla vdávat,“ pokračovala návštěvnice. „A to je na tom možná to zvláštní – její snoubenec zmizel taky.“

„A nemyslíte, že spolu uprchli?“ zeptal se Michael.

Paní Van Harenová zavrtěla hlavou.

„Se sňatkem jsme souhlasili. Svatba se měla stát jednou z největších událostí léta. A pak pár neděl před obřadem oba zmizí. Z různých míst. V ten samý den.“

„A snoubenec?“

„Taky pořád nezvěstný,“ odpověděla stručně, s pohledem upřeným na cigaretu v ruce. „Už jsem to promýšlela milionkrát. Pokud to byl únos, což mě napadlo jako první, proč nepřišla žádná žádost o výkupné? Pokud skončila v nemocnici nebo nedejbůh v márnici, proč ji nikdo neidentifikoval? Pokud ji vydírají, proč si neřekla o peníze? Pokud utekla s nějakým milencem, jak to, že zmizel i její snoubenec? Nedává to smysl. Jak může jedna z nejbohatších a nejkrásnějších dívek ve městě uprostřed dne jen tak zmizet z chodníku?“

Paní Van Harenová na ně hleděla, jako by jim dávala hádanku, heslo do křížovky, které ji rozčilovalo.

„Nedává to smysl,“ zopakovala a do hlasu se jí vkrádalo zoufalství. Něco zamumlala, pak se začala třást a Ida viděla, že ledová krusta praská: o chvíličku později propukla v pláč a dosud šedý obličej se jí prokrvil. Vyhrabala z kabelky kapesník, spíš aby se za ním schovala, než aby si osušila slzy, a Ida se naklonila, vzala ji kolem ramen a ucítila, jak se ženino tělo chvěje a otřásá.

„Gwendolyn je můj jediný dítě,“ pokračovala. „Umíte si představit tu hrůzu, když nevím, co se jí stalo?“

Otevřela kabelku, vyndala z ní fotografii a podala ji Idě. Byla to podobenka ze studia se ženou málo přes dvacet usazenou před květovaným paravánem, na sobě modré krepové šaty se zvláštním květinovým potiskem, vlasy nakulmované do vln a poseté perlami. Ida dívku poznala ze společenské rubriky novin. Gwendolyn Van

Harenová byla neobvykle krásná, příjemný druh krásy, který měl v lícních kostech a přímém pohledu i náznak síly.

Podala fotku Michaelovi a ten si ji pár vteřin prohlížel, pak se-
pjál ukazováčky a Ida při spatření toho znamení kývla v odpověď.

„Rádi se na zmizení vaší dcery podíváme,“ řekl a paní Van Harenová mu věnovala dlouhý pohled, téměř nedůvěřivý, než jí na tvář vyplul úsměv, zesláblý úsměv, který vyšel ze cviku, úsměv na hliněných nohou, který si získal Idin soucit čistě proto, že se musel tolik snažit, aby vůbec byl.

„Díky, pane Talbote, slečno Davisová,“ řekla hlasem prohrátým světlem nové naděje. „Díky.“

Popotáhla a znovu si osušila slzy, paví pero na jejím klobouku se čile rozhýbalo; Ida k němu vzhledla a oko uprostřed pera jako by se na ni dívalo a z něčeho ji obviňovalo.

„Smím se zeptat, kde je váš manžel?“ zeptal se Michael.

„Je pryč, kontroluje podniky dál na západě,“ odpověděla stroze.

Ida přemýšlela, co přesně má na mysli. Rodina si ten majetek vydělala na železnicích, pomohla z Chicaga vytvořit hlavní národní dopravní křižovatku. Ale teď se zdálo, že rodinné peníze spočívají hlavně v investicích, a Ida uvažovala, jaký byznys by mohl být pro někoho důležitější než úkol najít svou dceru a utěšit trpící manželku.

„Co se bude dít dál?“ zeptala se paní Van Harenová.

„Uvidíme, co se dá zjistit z policejních hlášení, a začneme od-
tamtud.“

„Vy to budete konzultovat s policií?“ podivila se klientka a v jejím hlase poprvé zazněla jakási ostrost. Kapesník v její ruce se roztrásl o malinko víc.

„Máme přátele v policejním oddělení,“ Michael použil tu nejnápadnější možnou terminologii k popisu armády zkorumpovaných poldů, s nimiž měla agentura dohody. „Za těchto okolností mám jistotu, že budou ochotní umožnit nám přístup ke složkám případu.“

Usmál se a paní Van Harenová úsměv nejspíše opětovala.

„Ráda bych vás v téhle věci požádala o diskrétnost,“ řekla. „Policie, přes všechna svá selhání, zachovávala mlčení.“

„Všechny informace o klientech udržujeme v tajnosti,“ ujistil ji Michael a paní Van Harenová přikývla.

„Poté co jsme zjistili, že zmizela,“ pokračovala, „jsme – tedy já a manžel – dali dohromady odměnu za její bezpečný návrat. Padesát tisíc dolarů. Chystali jsme se jít do novin s oznámením, ale policie nás před tím varovala. Ta částka je stále vyhrazená pro kohokoli, kdo najde moji dceru, včetně vás. Musím vědět, co se jí stalo.“ Do jejího hlasu se vrátil prosebný tón. „Potřebuju vědět, kde je.“

„To je velkorysá nabídka, paní Van Harenová,“ řekl Michael, „ale přijímat pobídky je v rozporu s politikou agentury.“

Přikývla a zalovila v kabelce pro další cigaretu.

O pár minut později, poté co si zjistili nějaké další informace, všichni vstali a rozloučili se. Paní Van Harenová vycházela ven, obličej opět popelavý, rozhodně se pohupující pero v klobouku.

„Co myslíš?“ zeptal se Michael po jejím odchodu.

„Něco tají,“ řekla Ida. „A tipuju, že těch padesát litrů, co zmínila, nám nejspíš mělo zacpat pusy. Nechce, aby se do toho pletla policie, a manžel podezřele zmizel.“

„Stejně jako ten snoubenec.“

Ida přikývla a přešla k oknu, aby ještě jednou zachytila trochu čerstvého vzduchu. Znovu myslela na fotky Gwendolyn Van Hare-

nové, které viděla v časopisech, a jak se neshodují s příběhem, který odvyprávěla její matka. Vyhlédla na okamžik z okna a potěšilo ji, že ta žena bez domova už zase stála na rohu ulice a kvílela ohledně otevření Sedmé pečeti, o Božím trůnu, o zničené zemi.

Ida se otočila, sedla si na parapet a podívala se na Michaela.

„Ale vážně, jak jedna z nejslavnějších dědiček v Chicagu najednou, zničehonic, zmizí z ulice?“ zeptala se.

„Nevím,“ řekl Michael. „Pojďme to zjistit.“

3

Krvavá stopa začínala v srdci ghetta na Federal Street, na dlážděné ulici poblíž Rock Islandu a kolejí Newyorské centrální železnice. Po kapkách a loužičkách hopsala na sever a zahýbala za roh do úzké uličky kolem rozbitých beden, popelnic, mastných skvrn a zbytků hniječícího jídla, až se nakonec zastavila pár metrů od druhého konce uličky v husté sirupovité kaluži, v níž ležel zdroj vši té krve: tělo bílého muže středního věku, dobře oblečeného, rozvaleného, zohaveného a mrtvého.

S mrtvolou v uličce byly dvě osoby, pochůzkář a fotograf místa činu. Zbytek strážníků poslali sondovat u místních nebo zajišťovat kordon u ústí uličky a detektivové, kteří případ zachytili, si odešli do kulečnickové herny za rohem zatelefonovat a počkat na koroněrový lékaře.

Pochůzkář, líný ostrílený týpek, měl dohlížet na důkazy, ale místo toho si balil cigaretu a opíral se přitom o služební vchod do Mai Wah Noodle Palace, jehož zeď zabírala polovinu uličky.

Fotograf, vystupující pod jménem Jacob Russo, zrovna nastavoval fotoaparát na stativ, aby zachytil detail obličeje mrtvého muže.

Jacobovi bylo něco přes třicet, byl vysoký, rozcuchaný, a svou práci odváděl znuděně jako válečný zpravodaj. Upevnil foťák, Voigtländer Bergheil, na základnu stativu, pak se rozhlédl kolem sebe ve snaze odhadnout správné nastavení expozice. Ulička byla tak úzká a budovy na obou stranách tak vysoké, že se jim povedlo zcela odstínit veškeré sluneční světlo a ponechat jen uzounký pruh asfaltu, na němž stály, stinný a tmavý jako podzemní stoka. Navíc bistro s čop suej, o jehož zeď se pochůzkař opíral, mělo na rohu velikánskou neonovou ceduli, z níž do uličky proudilo světlo ze State Street. Blikalo rudě a fialově ve dvouvteřinovém intervalu a omývalo mrtvé tělo jako elektrický příliv, sem a tam: fialová... rudá... fialová... rudá...

„Jako nějaký zatracenej karneval,“ zašklebil se pochůzkař na Jacoba a vrazil si cigaretu do pusy. Jacob přikývl, i když mu ten neon připadal spíš jako výstražné světlo, ozvěna věcí, jež mají přijít.

Otočil se, aby se podíval k ústí uličky, na ceduli roztaženou ve výšce nějakých devět metrů na rohu budovy: ČOP SUEJ... NUDLE... ČOP SUEJ... NUDLE...

Slova se střídala s obrázkem čínského draka, jaksi ztraceného ve svém elektrickém těle, uvažujícího o cizí zemi pod sebou.

Jacob přesunul pozornost od cedule k mrtvole a chvíli ji studoval. Oběti bylo odhadem něco přes padesát a byla oblečená jako gangster – dvouřadý oblek ozdobený karafiátem v knoflíkové dírci a kapesníčkem v náprsní kapse, lakýrky zakryté psími dečkami. Rozhodně to nebyl typ muže, u kterého byste čekali, že ho najdete ležet mrtvého v nejzkaženější uličce zločinu v Černém pásu, tedy v té nejprohnilější části Chicaga.

Bodné rány pokrývaly mužovo ctihodné břicho a hrudník, byl to ale jeho obličej – drsný, vráscitý a kníratý – co přitáhlo Jacobovu

pozornost. Někdo mu vyloupl oči. Oční bulvy ležely docela rozto- mile jen pár centimetrů od hlavy, kde spočívaly na mastném asfaltu jako dvojice oloupaných liči a odrážely světlo z neonové cedule – na jejich lesklých bílých kupolích se průběžně vynořoval obrys draka.

Když muže pobodali a vyloupli mu oči, dorazili ho holýma ruka- ma – kolem krku měl kruh žlutých a fialových modřin. To, co zbylo z jeho obličeje, nepřírozně zduřelo, během dušení se do toho vlila krev a způsobila, že rty, nos a tváře opuchly, žíly popraskaly a obli- čej vypadal méně lidsky a více jako umělohmotná maska na Mardi Gras napůl roztavená v ohni. A k dovršení toho všeho obličeje ve dvouvteřinových intervalech purpurově a červeně blikal.

Mužova levá ruka ležela odhozená za jeho hlavou, pravá trčela natažená do strany, až se téměř dotýkala odpadkových kontejnerů vyrovnaných podél zdi restaurace a vydávajících hutný štiplavý zá- pach hnijícího masa a rybí omáčky.

Na té ruce bylo něco neobvyklého.

Jacob se posunul, aby se podíval více zblízka, a sklonil se k as- faltu, který byl na omak podivně teplý. Vytáhl si z brašny u boku blesk, zapnul ho a posvítil jím přes ruku. V kůži mužovy dlaně a prstů byly hluboko zaražené tmavozelené střepey. Byly jich tucty. Pak to Jacob ucítil – závan šampaňského linoucí se z kůže protka- né střepey a pod ním chemický zápach, ostrý a palčivý. Naposledy ho cítil před lety, ale okamžitě věděl, co to je – odér chemicky upraveného alkoholu.

Na moment se zastavil, aby se nadechl, a nohou mu projela bo- davá bolest, která ho vrátila do správného místa a času. Vstal, pro- táhl si nohu a napjal zesláblé svaly kolem kotníku. Vzhlédl k po- chůzkáři, který se na něj uculoval, ale Jacob byl zvyklý na to, že

s ním policejní oddělení zachází jako s kašpárkem; muže ignoroval a začal přesouvat stativ tak, aby mohl vyfotit ruku oběti.

Nachystal si Voigtländer, nasypal do blesku trochu magnesiového prášku a zvedl ho nad hlavu. Zmáčkl spoušť závěrky, a když uslyšel časovač fotoaparátu vrčet, spustil blesk. Následovala rána s ohňostrojem, jak magnesium vybuchlo a vyslalo vlnu běloby do celé uličky, která je na okamžik přenesla na území oslepující nicoty.

Pak výhled opět ztmavl do ruděfialové reality. Jacob sledoval obláček kouře, který se po výbuchu vznesl k pochůzkáři a způsobil mu záchvat kašle.

„Zatracená práce,“ ulevil si muž a v šeru střelil po Jacobovi záštitným pohledem, přičemž si utíral ze rtů kapičky slin.

Jacob potlačil úsměv a tvářil se, jako že si toho nevšiml. Strčil do foťáku krycí destičku, vytáhl desku a hodil si ji do brašny. Pak se opřel o zeď, zapálil si a znovu se podíval na tělo – dva hrozivé krátery v místech, kde by měly být oči, třetí kráter mužových otevřených úst, jako by byl stále udivený tím, co se mu stalo.

Jacob zaslechl hluk a vzhlédl k bledému kolečku slunečního světla v ústí uličky. Na State Street zastavilo auto, ze kterého vyskočili dva muži z koronerova týmu s nacpanými koženými kufříky v rukou. Po krátkém hovoru s detektivy, kteří zrovna vycházeli z kulečnickové herny, se protáhli pod bezpečnostní páskou a zamířili do uličky.

„To tady, ksakru, není žádný světlo?“ bručel starší ze dvou koronerových lékařů, mžoural do zšeřelého neonového oparu a poháněl svého asistenta, aby z jednoho kufříku vyndal baterku. Rozsvítil ji a jak její paprsek ozářil výseč v šeru, dali se muži do práce na těle.

„Která pohřební služba je odsud nejbliž?“ zeptal se nadporučík.

„Gracie’s. Dva bloky odsud,“ odpověděl mladší z obou doktorů, aniž zvedl oči od práce. „Maj to černý huby.“

„To bude stačit. Pojdme to tady rychle vyřídit. Než si ty rákosníci odvedle dají to tělo na svý menu.“

Nadporučík se zakřenil svému vlastnímu vtipu a Jacob si vyměnil pohled s mladším detektivem. Kývli na sebe. Mladý detektiv se otočil, zamířil zpět k ústí uličky a Jacob ho následoval. Vyšli na State Street a slunce je na okamžik oslepilo; pak ten mladý detektiv – Frank Lynott – vytáhl z kapsy bundy balíček cigaret.

„Kulháš víc než obvykle,“ řekl. „Jsi v pořádku?“

Jacob přikývl. Vždycky se to stalo, když moc dlouho klečel. Pokud se protahoval a zůstával v pohybu, lidé si kulhání skoro nevšimli, ale po probuzení, dřepění nebo jakékoli delší nečinnosti se pohyboval s postřehnutelně nesouměrným došlapem.

Lynott si zapálil a zkoumali dění na ulici: skupina mladých mužů se hemžila kolem kordonu u ústí uličky, další mířili do kulečnickové herny nebo nudlového bistra, taxíky sháněly rito.

O pár hodin dříve, když někdo v uličce zabíjel toho muže, jen o pár metrů dál State Street žila a pulzovala, otevřené kluby, hlasitá muzika, pouliční prodavači ginu zpracovávající fronty. Ale nikdo si nevšiml asfaltového tanga v uličce. A pokud ano, nikdo se jím nezabýval.

„Povedlo se ti najít něco dobrého, než se koronerovi muži pustili do práce?“ otočil se Lynott na Jacoba s lišáckým úsměvem.

„Jasně,“ odpověděl Jacob a otřel si pramínek potu z obočí.

Koronerovi lékaři se přijímali na koronerovo osobní doporučení a ta doporučení už se dávno stala příležitostí pro úplatkáře. Takže z těch šestadvaceti, kteří aktuálně pracovali v Chicagu, neměl ani

jediný žádnou zkušenost z patologie a jen jeden měl nějaké vazby na nemocnici: byl to primář na dětském oddělení. To všechno znamenalo, že je jen otázkou času, než ti dva doktoři v uličce zpronevěří, kontaminují nebo zničí jakékoli zbývající důkazy. A věděli to oba – Jacob i Lynott.

„Útok začal někde poblíž,“ řekl Jacob. „V tajný skrýši alkoholu někde mezi tímhle místem a kolejkama na Rock Islandu. Tam ho někdo pobodal, ale povedlo se mu utýct, asi proto, že rozbil lahve šampaňskýho útočníkovi o ksicht. Klopýtal až sem, ale cestou ztratil moc krve z tý bodný rány, a tak omdlel. Vrah následoval krvavou stopu, dohonil ho, vytáhl ten figl s očními bulvama a pak ho uškrtil.“

„Kristepane. Vyloupnul mu oči ještě zaživa?“

„To si myslím. Když někoho uškrteš, oči se mu zalijou krví z toho tlaku. Tyhle na ulici jsou bílý jako mramor.“

„A zbytek?“ zeptal se Lynott.

„Měl v ruce zaražený sklo. Tmavozelený tlustý střepy. A ruka mu je cejtit šampaňským. To znamená, že na něj zaútočili někde, kde byly poblíž lahve se šampusem. Jednu popadnul a vrátil úder. Krvavá stopa vede zpátky ke kolejkám. Po cestě nejsou žádný bary ani bordely, takže jediný další místo, kde by mohlo ležet šampaňský, je schovka nějakýho pašeráka. Navíc je ten chlap oblečený jako gangster, takže tam možná měl nějakou práci a něco se zvrtilo. Prověřím nemocnice, jestli někde nepřijali někoho, kdo by vypadal, jako že dostal lahvi do ciferníku. Jestli to nebude vrah, minimálně je to svědek.“

Jacob se odmlčel a přemýšlel, zda má říct Lynottovi o tom chemickém zápachu na ruku mrtvého, ale nakonec se rozhodl mlčet – nebyl si jistý, jestli ten slabý, téměř neznamatelný zápach, který si

možná jenom představoval, platí za nějaký důkaz. Oba chvíli tiše kouřili a zírali na State Street.

Oba muži vyrostli ve stejném bloku a snili o tom, že se stanou detektivy. Jacobovi to ale překazila ta noha, takže ho Lynott navrhl na práci fotografa místa činu a Jacob na té pozici už zůstal. Navštěvoval místa činu, vyvolával snímky, studoval detaily, tříbil si cit pro to, co je důležité. Což byl taky důvod, proč si z něj v policejním oddělení soustavně utahovali – Jacob byl kulhavý outsider s větším detektivním talentem než všichni detektivové na útvaru dohromady.

Na protějším chodníku se otevřely dveře do jednoho z levných hotelů, které lemovaly ulici, a do žhnoucího slunce vyšel mžourající pár; oba vypadali k smrti unavení a nevyspalí. Muž, černocho, a žena, blondýna, na sebe kývli a beze slova se rozešli každý svou cestou. To byla taková zvláštnost Černého pásu – černí muži s bílými ženami, bílí muži s černými ženami – mísení, které probíhalo v městských mezirasových jazzových klubech „Černí a snědí“, často skončilo v zablešených hotelových pokojích s vyhlídkou na bulvár.

Něco na té scéně polechtalo Jacobovy myšlenky, vzpomínka čekající ve stínu, těsně mimo ohnisko pozornosti jeho vědomí.

„Co je?“ zeptal se Lynott, který si všiml, jak se mračí na průčelí hotelu.

„Nevím. Něco mi to připomnělo. Jako kdybych to už všechno jednou viděl.“

„Viděls chlápka, kterýho probodli, pak mu vyloupli oči a uškrtli ho?“

„Když to podáš takhle, jeden by řek, že si hned vzpomenu.“

Zašklebili se na sebe a dál kouřili.

„Ještě něco mě na těch očních bulvách dráždí,“ řekl Jacob.

„Že se dívají na popelnice?“

„Toho chlápka odkráglovali uprostřed noci. Ležel tam hodiny. Jakto, že je nesebraly krysy?“

Otočil se na Lynotta, ale ten jen pokrčil rameny. Jacob dál rozmýšlel nad vraždou. Místo činu bylo strašlivé, ale co provokovalo jeho myšlenky, byl obraz toho páru opouštějícího hotel. Měl pocit, že to souvisí, a chtěl vědět jak.

„Seženu někoho, aby zjistil, kde ty krvavé stopy začínají,“ řekl po chvíli Lynott. „Snad abychom šli zpátky.“

Jacob přikývl. Vykročili ze slunečního svitu na State Street zpět do stínu a sami se stali stíny až na špičky cigaret, které rudě zářily do mlhy.

4

Dante seděl vzadu v síni smutečního salónu, sám, jen s mrtvolou, která byla vystavená vepředu v rakvi obklopené stračkami a kosatci za několik tisíc dolarů. Víko rakve bylo otevřené a vzadu upevněné – pro Sicilany velká věc: rakev musela být otevřená dva dny a dvě noci, aby duše vstoupila na nebesa. Tato víra vedla některé idiotské zabijáky z podsvětí k tomu, aby svoje oběti oddělali pořádnou palbou do obličeje, čímž zajistili znetvoření, zavřenou rakev, očištěc a peklo.

Tvář tohoto starého muže ale nebyla poničena ničím jiným než plynutím času – pár vrásek, šedé vlasy, drobet jaterních skvrn. Rakev byla vyložená modrým sametem a mrtvolu oblékli do modrého obleku s modrou růží v klopě. Dante přemýšlel, jestli ta barevnost byla nějaké poslední přání, nebo jestli to mužovi přátelé prostě přehnali.

V tichu ještě jednou zaslechl vrčení letadel nad hlavou a pak něco z větší blízkosti, kroky. Otočil se a uviděl tři muže vstupující do místnosti: Al, jeho bratr Ralph a bodyguard Frank Rio. Al se zakřenil, když uviděl Danta, a Dante úsměv opětoval, ve snaze zakrýt své zděšení z toho, jak moc se Al za těch šest let, co se neviděli, změnil.

Přešli místnost a objali se, potom Al ustoupil a prohlíželi si jeden druhého. Al byl mnohem tlustší, než si Dante pamatoval, taky plešatější a podivně bledý, a vypadal o deset let starší, než byl. Dobré jídlo, doutníky, chlast, kokain, stres z neustálé ostrážitosti vůči atentátníkům a intrikám – všechny ty přísady *la malavita* si na Alovi Caponem vybíraly ničivou daň.

„To to trvalo, Dante,“ řekl Al svým příznačným tichým hlasem, jen o málo hlasitějším než mumlání. „Jak se má Velký jablko?“

„Zralý k utržení.“

Al se na něj usmál a poplácal ho po zádech.

Dante a Al se potkali před lety, oba měli velkou budoucnost v Torriově bandě. Ale zatímco Dante opustil Chicago a toulal se po zemi jako strašidelný duch, Al zůstal ve městě a stal se šéfem místního podsvětí zodpovědným za organizaci kontrolující většinu chlastu, hazardního hraní a prostituce, z čehož pak platil volby starostů, guvernérů a senátorů. Prohibice rozpoutala největší vlnu zločinu v americké historii a Al se na ní vyvezl až na úplný vrchol. Pokud existoval nezpochybnitelný vítěz Volsteadovy hry, byl to předčasně zestárlý devětadvacítník stojící nyní před Dantem, metr sedmdesát, šedé oči, temně hnědé vlasy a vědoucí úsměv hrající na rtech.

Dante pozdravil Franka a pak Alova bratra Ralpa, který chladně kývl na pozdrav. Ralph „Bottles“ Capone byl jen jeden z bratrů zapojených do provozu organizace. Zatímco Al byl vnější tváří organizace obecně známé jako Outfit, vždy dokonale oblečený v obleku bez poskvrnky, usmívající se na fotografiích, objevující se na plesech, sportovních událostech a politických shromážděních, Ralph měl na starost distribuci piva.

„Upřímnou soustrast,“ řekl Dante s kývnutím k rakvi.

„Přišel jeho čas,“ odvětil Al. „Poslední rozloučení už brzo začne, pojďme si promluvit.“

Přitáhli si židle do půlkruhu a usadili se. Al se opřel do židle a posunul se pod paprsek světla pronikajícího oknem, který jasně osvětloval a prohluboval jizvy na jeho tváři. Svých jizev si byl až bolestně vědom. Tři z nich, hrbolaté a zarudlé, se táhly zpod ucha až pod bradu. Přišel k nim před lety v barové rvačce v Brooklynu a používal směs pudru a korektoru, aby je zakryl. Tento pokus o kontrolu vlastní image nefungoval, takže mezi Alový početné předzívky – Šňupálek, Král Alfons, Al Hnědák – patřila i jedna, kterou nenáviděl, Zjizvená tvář.

Než Al znovu promluvil, chvíli si Danta prohlížel.

„Máme v Outfitu krysu,“ řekl. „Chci, abys ji vykouřil.“

Dante se na okamžik zamyslel a snažil se nedat najevo, že ho ta žádost překvapila.

„Ralphe,“ kývl Al na svého bratra, „chceš uvést Danta do obrazu?“

Ralph přikývl a pročistil si hrdlo.

„Asi před třema nedělema došlo v Ritzu k otravě. Někdo z lidí kolem Velkýho Billa Thompsona si zarezervoval soukromej pokoj na mejdan. Jídlo, holky, karty, chlást. Byl tam starosta, guvernér, dva bejvalí senátoři, státní zástupce, předseda Asociace zaměstnanců, soudce městskýho soudu. Dali si před jídlem po sklence šampaňskýho a o hodinu pozdějc byli dva z nich v márnici a zbytku v nemocnici pumpovali žaludek.“

Dante přikývl. Seznam zmíněných mužů byl jakési „kdo je kdo“ té části republikánské strany sponzorované Caponem. Kdyby ten chlást odvedl svou práci pečlivěji, Caponeho politická základna by byla smetena z povrchu zemského. A co hůř, tisk a vláda by obrátily

svou pozornost na Outfit a z pochybných agentur ve Washingtonu, které byly založeny právě k tomu, aby se zabývaly tímto druhem organizovaného zločinu, by je zaplavila zdrcující kritika.

„Otrávenej chlast?“ zeptal se Dante.

Ralph přikývl a Dante předstíral, že přemýšlí.

„Náš kluk v hotelu zarazil všechny zmínky v novinách a pokusil se zjistit, odkud pocházela ta várka, kterou dostali. Stopoval to přes provozního do kuchyně a odtamtud k jedné z dodávek.“ Ralph se udeřil do srdce, aby naznačil, že vražedný alkohol dodal někdo z Outfitu.

„Převzal jsem to na našem konci a dohledal tu objednávku. Přišla z jednoho z našich skladů. Do Ritzu to přivezli dva naši kluci v jedné z našich dodávek, a po těch klucích i tá dodávce se slehla zem. Až tři dny zpátky se zjeví v poli u Lockportu spálení na škvarek s dírama po kulkách v hlavě. Štourali jsme do toho ze všech stran a nedává to vůbec smysl. Jak řekl Al, vypadá to, že se nás někdo zevnitř snaží oddělat, ale my nemáme šajn kdo.“

Ralph zvedl ruce a Dante přikývl.

„A není to Moran?“ zeptal se s pohledem k Alovi.

Všivák Moran byl hlavou Northsideského gangu, Alových hlavních rivalů ve městě. Měl slabost pro kožené bundy a přezdvíčku „Všivák“, protože byl všivý, bláznivý, brutálně násilnický a ne zrovna chytrý. Moran za posledního půldruhého roku už víc než tucetkrát usiloval o Alův život, až nakonec Al svolal mírovou konferenci v hotelu Sherman a dohodli se, že si město rozdělí. Príměří sice stále platilo, jenže nestabilně, a každý věděl, že sebemenší záchvěv by je mohl rozsypat.

„Kdyby za tím byl Moran, už by se tím někdo chvástal,“ zavrtěl Al hlavou. „Vystrčil jsem tykadla a nikdo nic neříká. Navíc to není jeho

styl a nic by tím nezískal, kdyby to dělal tajně. Nemůžu začít další válku, dokud to nebudu vědět na beton.“

„A ty dvě oběti?“

„Slízli to Borelli a Scanlan. Borelli byl mizernej radní v jedny čtvrti u řeky, Scanlan pracoval pro Obchodní komoru. Small, Ford a Crowe skončili ve špitále.“

„A starosta vyvázl v pořádku?“

„Vypumpovali mu žaludek,“ řekl Ralph. „Už je v pořádku, ale jeho přítomnost na tom večírku situaci komplikuje.“

Starosta „Velkej Bill“ Thompson – jeden z nejkorumpovanějších chicagských politiků – kryl Caponeho celá léta a Capone kryl jeho. Když však Thompsona loni v létě znovu zvolili, vzal si do hlavy, že by mohl kandidovat na prezidenta. Najednou budoval mosty, cesty a letiště, a vytvářel nová pracovní místa. Začal taky šlapat na krk svým bývalým gangsterským kamarádům a dělat razie v nočních klubech a pivovarech, navzdory skutečnosti, že Capone přispěl na jeho druhou kampaň více než čtvrtmilionem dolarů a Všivák Moran padesáti tisíci. Teď, když byl otráven v hotelu zásobovaném Caponem, mohl mít starosta všechny důvody k tomu, aby podezíral Caponeho, že v tom má osobně prsty.

Al zíral na Danta a Dantovy oči opět přeskočily k make-upu a jizvám a myslel na rudochy, Indiány, kteří si malují tváře před bitvou.

„Co myslíš?“ zeptal se Al a Dante vypustil vzduch mezi zuby.

„Mohlo se stát, že někdo s nějakou averzí vůči někomu na tom večírku vymyslel stupidní plán, že je otráví. Nebo to mohlo bejt to, čeho se bojíš...“ Tady se odmlčel, pohlédl na ty tři a všiml si znepokojení v jejich tvářích. Druhá možnost byla, že ta otrava byla úto-

kem na politiky, protože kromě starosty to byli zaplacení Caponeho přísluhovači – to by Al stál tváří v tvář jednoznačnému útoku na svou organizaci.

„Jestli to mířilo na tebe,“ pokračoval Dante, „tak si myslím, že jsi v pěkný rejži. A vzhledem k tomu, žes mě povolal až sem do Chicaga, si myslím, že já jsem taky v pěkný rejži.“

Dante se usmál a Al na něj chvíli zíral. Dante se obával, že se s tou lehkovážností možná netrefil. Být s Alem v dobrém rozmaru byla křehká věc, která se rozpadla při sebemenším zádrhelu. Al dovedl být v jedné vteřině okouzující a galantní, ve druhé vražedný. Přes všechnu svou kultivovanost a eleganci to byl v torriovských dobách právě Al, kdo provozoval mučírnu ve sklepě Klubu u čtyř dvojek. A nedávno Dante od svých kamarádů v New Yorku, Lanskyho a Luciana, slyšel zvěsti, že Al se chová čím dál nevyzpytatelněji, čím dál nepřítetněji.

Ale pak mu Al věnoval rychlý úsměv a pokrčil rameny, takže se Dante maličko uvolnil.

„Jo, asi takhle nějak to je,“ řekl.

„Proč já?“ zeptal se Dante.

„Nemá cenu, aby tu krysu lovil někdo zevnitř. Když chceš prověrku, zavoláš někoho zvenčí. Vybuodoval sis dobrou pověst jako ten, kdo v New Yorku dává věci do latě. Zaplatím ti, a až bude po všem, smažu ti dluh. Hřejeme si hada přímo na prsou, Dante. Potřebuju, abys ho našel. Co ty na to?“

Dante se na chvíli odmlčel, aby si ujasnil svou situaci. Už se smířil s tím, že tu práci vezme. Něco Alovi visel z doby před šesti lety, kdy pláchnul z Chicaga, a teď Al ten dluh připomněl. Snažil se odhadnout své mizivé šance na nalezení zrádce, ještě mizivější šance na to, že z toho vyvázne živý, a tu úplně nejnicotnější šanci – že

během celé té operace Al neobjeví Danteho tajemství a neoddělá ho osobně. Mezi Dantem a jeho cílem bylo neproniknutelné prázdno, kde sice budoucnost ještě sehraje svou roli, ale jeho jedinou možností je vrhnout se do toho po hlavě.

O deset minut později vyšel ze smutečního salónu do horka a vřavy venku. Davy byly zatlačeny dozadu, aby se mohl zformovat pohřební průvod, dělníci nakládali věnce na kočáry a flotila policistů na motorkách zajišťovala ozbrojený doprovod. Dante se na okamžik zastavil ve stínu vchodu do salónu, zapálil si cigaretu a stočil pohled k ozbrojenci po svém boku.

„Vy jste fakt Dante Džent?“ zeptal se strážce.

„Co se tak díváte?“

Ozbrojenec pokrčil rameny a najednou vypadal mladicky a naivně.

„No, že si všichni mysleli, že jste pod kytkami.“

Dante chvíličku přemýšlel.

„Toho se držte,“ řekl a strážce se zasmál.

Pak se dveře za ním otevřely a oba ustoupili stranou, aby kolem mohli projít nosiči, ohnutí pod váhou platinové rakev. Sešli schody a položili rakev na kočár tažený koňmi v čele procesí, přičemž minulí čtveřici mužů v hedvábných šerpách členů Chicagské operní společnosti. Dante je chvíličku sledoval, pak natáhl krk, aby zjistil, jak daleko se průvod táhne.

Když probíhala válka gangů, vraždy oko za oko byly následované pohřby oko za oko a každý gang se snažil vyprovodit svého partáka na věčnost s větší parádou, než to udělal protivník o týden dříve. A tak se gangsterské pohřby točily ve spirále opulentnosti a byly čím dál monstróznější a zahlcenější květinami.

„Dvacet pět kočárů jenom na pugéty,“ řekl strážce. „Taky třicet limuzín. Povídal Sbarbaro, že ten průvod bude půl třetího kilometru dlouhý.“

Dante přikývl. „To není pohřební průvod, to je přehlídka srazu absolventů.“

Ozbrojenec se zasmál a Dante si představil tu komplikaci v dopravě, kterou procesí způsobí, protože zavřeli čtyřicet kilometrů silnice mezi Sbarbarovou provozovnou a hřbitovem na Mount Carmel.

„Takže vy jste vážně Dante Džent?“ zeptal se znovu strážce.

„Možná jsem,“ odvětil Dante, smekl klobouk na pozdrav a odkráčel po chodníku. Míjel nesourodou směskou shromážděných truchlících – pašeráků, vyděračů, radních, atentátníků, kongresmanů, pasků a kněžích – tak pevně propletených, že žádný pozorovatel by neměl jakékoli pochybnosti o úrovni a rozsahu korupce požírající město. I sám funebrák ji ztělesňoval. John Sbarbaro byl vedle ředitele pohřební služby preferované místními gangstery také jedním z městských soudců.

Dante proklouzl davem, který jako by dále houstl, a když dospěl na roh Grand Avenue, náčelník policie zatroubil na trubku, aby ohlásil, že se procesí vydalo na cestu. Ta dvě letadla se vrátila, proletěla lidem nad hlavou a snesla se tak nízko, až se z davu ozvaly starostlivé výkřiky. Všichni vzhlédli, ale to už byla o několik bloků dál.

Pak se naklonila, zatočila a zamířila zpět nad procesí. Ve chvíli, kdy se ocitla opět nad tlačenicí, břicha letadel se otevřela a zevnitř se vyvalil vodopád modrých okvětních lístků. Bylo to, jako by vrstve letadel čeřily nebe samotné a sekaly je na modré vločky, které tančily dolů k zemi.

Když si dav uvědomili, co se děje, vzdychl jako při ohňostroji. Dante potřásl hlavou a opět uvažoval, co mají gangsteři s těmi květinami. A i když se k tomu všemu obrátil zády a vydal se na východ, okvětní plátky pokrývaly klobouky, tváře a rozesmáté obličejce, jako kdyby město zavalila modrá sněhová bouře.

5

Podobně jako mnoho z pětadvaceti tisíc chicagských soukromých klubů, i saloon na rohu Madison a Wells Street byl technicky „nápojkou“, tedy místem, kam se dospělí lidé chodili napájet limonádou, minerálkou a colou do čtyř hodin do rána. „Nápojky“ se natolik rozšířily, že představa takového podniku přestala být absurdní, a tak se brzy staly přijímaným aspektem městského života a kromě několika zbývajících chicagských členů Ligy proti saloonům už nikomu nevadily.

Aby se lidem z ulice zabránilo nahlížet do krámu, výlohy byly zarovnané výstavkou lahví s nápoji, které se tam měly prodávat: Coca-Cola, Dr. Pepper, zázvorové pivo Canada Dry, kořenové pivo, citronáda. Ve slunečný den jako je ten dnešní způsobovala výstava lahví vitrážový efekt zaplavující všechno uvnitř: bar, stoly, odpolední dav, všechno svítilo kaňkami pestrého světla, což nelegálnímu pití probíhajícímu uvnitř dodávalo nádech rozpustilosti.

Michael seděl v jednom z boxů u zadní zdi a čekal na Idu, až donese pití. Náhodou seděl ve skvrně purpurového světla, které pronikalo lahví hroznové limonády, a kvůli tomu na něj kolemjdoucí

vrhali ostražitě pohledy. Z nějakého důvodu jizvy od neštovic na jeho obličej vypadaly v purpurovém světle obzvlášť šíleně. Zapálil si cigaretu a sledoval Idu v zrcadlech za barem, jak tam čekala, až přijde na řadu, vedle nějakých děvčat z kanceláře, která hýkala nad vtipy několika úředníků zkoušejících štěstí.

Muži a ženy společně v baru – jedna z ironií prohibice. Kdysi za starých časů se saloony snažily distancovat od obvinění, že jsou to bordely, tím, že zakazovaly vstup ženám. Ale soukromé kluby, už z definice ilegální, neměly důvod jim bránit, a tak se ženy shlukovaly v těchto nových nálevnách: to znamenalo, že zákon, jenž měl vytáhnout muže z barů, tam nakonec přitáhl i ženy. Michael od početných provozovatelů saloonů slyšel, že důvod, proč se od začátku prohibice ztrojnásobil počet barů ve městě, byla právě přítomnost žen; a od mnoha policistů slyšel, že důvod, proč se ve stejnou dobu ztrojnásobil počet vražedkyň, byla přítomnost barů.

Ida objednala tři sklenice piva, zaplatila a zamířila zpět k baru, pohybujíc se davem hbitě jako nůž. Michael byl na svou chráněnkou – nejlepší a od přírody nejnadanější detektivku, s jakou kdy pracoval – pyšný. Přemýšlel o tom devatenáctiletém žabci, kterého potkal téměř před deseti lety, roztřesené nejisté Jižance poprvé ve velkém městě. Pinkertoni ji naučili, jak střílet z pistole, rozdělávat zámky, řídit auto, sledovat podezřelého, nebo taky jak vyšetřovat, podplácet, přemlouvat, kalkulovat, vymáhat přiznání, ale všechny tyhle dovednosti byly jen vybrušováním přirozeného talentu.

Dorazila k boxu, usedla, podala mu sklenici a oba se napili. Pak Michael vyndal z kapsy fotku Gwendolyn Van Harenové a položil ji na stůl.

„Není to ten typ ženské, co splyne s okolím,“ řekla Ida, zatímco si brala z Michaelovy stříbrné tabatěrky jednu Virginia Slim. Michael přikývl a prohlédl si fotku ještě jednou: dědička v dokonalých šatech, krásná, elegantní a aristokratická. Ale přes přirozené vystupování se do jejích rysů něco vkrádalo, jistá melancholie, osamělost a odtažitost, které mu podivně připomínaly Idu.

Od baru se ozval výbuch smíchu a Michael s Idu vzhledli. Uviděli děvčata z kanceláře, jak se opět rozchechtala a úředníci je poklepávali po zádech. Pak se otevřely vchodové dveře a vstoupil muž v hnědém bavlněném obleku. Našel je v davu a zamířil k nim. Nadporučík Ralph Stockman byl malý, zavalitý a vyrovnaný, a v detektivním útvaru se staral o pohřešované osoby.

„Jak se mají mí dva oblíbení Pinkové?“ vyslal úsměv směrem k Idě.

„Celkem dobře, Ralphe. Vzali jsme ti pivo,“ řekl Michael a posunul pití po stole. Ralph se posadil a pořádně si přihnul.

„To zatracený vedro,“ prohlásil a sňal klobouk. „Myslím, že se z toho brzo zblázním.“

Vzdychl a podal jim tenkou papírovou složku: vyšetřování útvaru ohledně zmizení Gwendolyn Van Harenové.

„Případ jsme schytali já a Mullens,“ řekl.

„A?“

„A je to divná věc, i potom, co zohledníte původ té holky. Jednou ráno se probudila, požádala rodinného šoféra, aby ji vzal na nákupy, vystoupila na chodník před krámem Marshalla Fielda uprostřed polední špičky a zmizela. Zničehonic.“

Ralph zakmítal prsty jako kouzelník provádějící zaklínadlo.

„Mluvili jsme s lidmi od Marshalla Fielda a nikdo si nepamatuje, že by vešla donitř. Van Harenovi tam mají účet – když tam

někdo z nich zavítá, ví se o tom. Prověřovali jsme místní a nikdo si nevzpomíná, že by ji viděl. Ukazovali jsme její fotku křížem krážem po Smyčce. Vůbec nic. Pak jsme jeli do Van Harenovic haciendy a tam to začalo být zajímavý. Nezáskali jsme žádný vodítka, ale v tom domě je zatraceně divná atmosféra. Všimli jsme si toho s Mullensem oba.“

„Jak divná?“ zeptala se Ida.

„Nevím. Nebylo to jen obyčejně divný, jako je v domě nešťastnejch zbohatlíků běžný. Nedokážu to popsat. Ale bylo to, jako kdyby tam všichni něco skrejvali – matka, otec, řidič, ten zatracenej major-domus. Z nikoho jsme tam nedostali ani slovo. Tak jsme se vrátili na útvar, nadatlovali hlášení a šéf nám ten spis sebral, než stihnul inkoust zaschnout.“

Ida a Michael si vyměnili pohled. Kapitán Hoban, šéf útvaru, byl známá Caponeho volavka a posledních pár let se snažil proniknout do politiky přes volné místo v kanceláři státního zástupce – volné místo, které se zřejmě nikdy nezahmotnilo.

„Hádám, že se do něj opřel někdo z radnice,“ vyslovil Ralph nahlas to, co si všichni tři mysleli. „Já každopádně tipuju, že ta holka zmizet chtěla. Dostala se do průšvihů, dala se na útěk a teď buďto popíjí margarity někde v hotelu v Havaně, nebo ji skutečnej svět přemohl a je mrtvá a zahrabaná někde ve sklepeš na uhlí. Dokud nevyplave něco novýho, případ je neoficiálně u ledu.“

Michael přikývl. Van Harenovi byli dost vlivní na to, aby nechali vyhodit každého poldu z útvaru, kdyby chtěli, a i přesto nechal kapitán ten případ zapadnout a matka k nim přišla žebrat o odpovědi.

„Máš něco na toho snoubence?“ zeptala se Ida a Ralph zavrtěl hlavou.

„K nikomu z naší party se ten případ nedostal. Jestli ten snoubenec fakt zmizel, nikdo ho jako pohřešovaného nenahlásil.“

Michael chvilíčku přemýšlel.

„I tak díky, Ralphe,“ řekl.

„Nema problema.“

„Jak se jinak daří na stanici?“

„Pekelný nervy,“ odpověděl Ralph. „Všichni čekaj, kdy odstartuje druhej poločas Capone versus Moran.“

Zvedl obočí, pak dopil pivo jedním dlouhým lokem a sebral ze stolu klobouk. Michael mu podal obálku nacpanou pětidolarovkami. Ralph kývl na znamení díky, pak pokynul ke složce na stole.

„Potřebuju to zpátky zejtra ráno, co nejdřív,“ řekl.

„Jasná věc,“ ujistil ho Michael.

Ralph se na oba usmál, jeho oči na Idě spočinuly trochu moc dlouho. Potom houpavě opustil box a zatímco mizel v davu, křiklavé skvrny barvy dopadající od oken se posouvaly po jeho siluetě.

Ida se otočila na Michaela. „Co myslíš?“ zeptala se.

„Na první dobrou bych řekl, že ten snoubenec ji zabil a uprchl. To by vysvětlovalo, proč zmizeli zároveň.“

„Nebo to možná bylo naopak.“

„Možná, ale ona na to vypadá trochu moc něžně.“

„Možná oba spáchali zločin a uprchli spolu,“ navrhla Ida.

„Možná,“ odpověděl Michael, „to ale nevysvětluje nervózní matku, nervózního policejního kapitána a barák plnej lidí s tajemstvím. A pak tu máme to, cos našla během prohledávání slepičích magazínů.“

Ida mu vyprávěla o svém objevu, jak v jistou dobu o loňských Vánocích začala Gwendolyn na všech fotkách v novinách nosit při

veškerých událostech, kde byla vyfocena, dlouhé rukavice. Dávalo to smysl v zimě, ale když se přihlásilo jaro, nosila ty rukavice pořád, i na oslavě zasnoubení, kde předváděla diamantový prsten. Dlouhé rukavice, stopy po jehlách, jizvy na podřezaných zápěstích.

„Sebevražda nevysvětluje toho ztraceného snoubence,“ namítla Ida.

„To ani předávkování.“

„Možná dluží gangu dealerů.“

Oba na chvílku zmlkli. Pak Ida dopila pivo a zírala na prázdnou sklenici.

„No, neměli bychom se pobavit o tom padesátitisícovém slonovi, co je tu s námi v místnosti?“ zeptala se a vzhledla k němu.

Michael doufal, že to nenadnese.

„Co je tu k diskusi?“ optal se. „Jestli ty peníze přijmeme a někdo na to přijde, ztratíme práci. Takže dáme tu skutečnost, že nám učinila nabídku, do zápisu ze schůzky a odmítneme jakoukoli platbu.“

„Nebo,“ opáčila Ida, „to nedáme do zápisu a ty peníze si necháme, když nám je nabídla...“

„Nebyl bych si tak jistej, že nám je vyplatí, i kdybychom tu holku opravdu našli. Co když zjistíme, že je mrtvá? Nebo se ukáže, že se zabila, protože ji otec zneužíval? Myslíš, že paní Van Harenová zaplatí, když uslyší tohle?“

„Možná ne,“ připustila Ida, „ale za pokus to stojí. Padesát tisíc, Michaeli. Konečně můžeme vypadnout od Pinků, založit vlastní kancelář, dokonce jít do důchodu. Ty bys mohl poslat děcka na vysokou a odstěhovat se z Černého pásu.“

Zaznamenal v jejím hlase podráždění. Oba už začínali mít práce pro Pinkertony po krk. Občas se objevily zajímavé případy, ale

většina práce ve firmě byla přinejmenším ohavná – rozhánět stávky, vynucovat svědectví, působit jako ochranka politiků. Navíc agentura dusila Idiny ambice a přes Michaelovy námitky vždycky podceňovala její roli v jejich společných úspěších. Ale jako živitel rodiny bez úspor Michael nemohl dát výpověď, chycený v pasti stejně jako milion nebo dva novodobých otroků, na jejichž duších město parazitovalo.

„Takováhle klika se přihodí jednou za život,“ pokračovala Ida. „Padesát tisíc dolarů se znova neobjeví. Ne před lidmi, jako jsme my. Já říkám, abychom to riskli. Vynechme tu nabídku ze zápisu a uvidíme, co se stane.“

„A když to někdo zjistí a oba skončíme na dlažbě? Místo detektiva není zrovna snadný sehnat.“

„Je mnohem snadnější sehnat tohle než padesát tisíc dolarů. Nemusíme ten zápis odeslat dneska,“ řekla mírněji. „Říkám jen – pojďme si to do zítřka promyslet.“

Podíval se na ni a spatřil její frustraci, všechny ty příležitosti, které jí byly v životě upřeny, jakožto ženě, jakožto černošce, frustraci, se kterou mohl Michael jediné souznít. A teď se zjevila bohatá bílá dáma a zamávala před nimi více penězi, než by dokázali vydělat za celý život, a jediné, co stálo mezi nimi a tím balíkem, byla Michaelova ostražitost.

„Tak dobře,“ řekl, „zamyslím se nad tím.“

„Promluv si o tom taky s Annette,“ připomněla s potměšilým úsměvem, tušíc, že Michaelova žena se ve sporu postaví na Idinu stranu. Michael se na ni podíval, pak se usmál a zavrtěl hlavou s narůstajícím pocitem, že je zahrán do kouta.

„Tak kdy se zastavíme u Van Harenových v rezidenci?“ zeptala se.

„Zítřa dopoledne,“ odpověděl Michael. „Pojďme teď odpoledne obvolávat nemocnice, blázince a márnice. Možná zavolej někomu z protidrogovýho. Nikdy nevíš, možná ten případ skončí dřív, než začal.“

Dopil pivo a vyšli ven z nápojky do vlhkého horka Madison Street, kde se taxíky, kočáry i cestovní vozy zasekly v dopravní změti horší, než bylo obvyklé. Chodníky přetékały lidmi, tisíce lidí, a Michael uvažoval, jak těžké bude najít jednu holku ve městě velikosti Chicaga. Nasadil si klobouk a pomyslel na svou dceru a hloubku zoufalství, kterému by čelil, kdyby se někdy ztratila. Jak se to stalo, že čím byl starší, tím snáze jeho mysl sklouzla na cestu do pekla?

Myšlenky mu přerušil kvílivý zvuk daleko nad nimi, a když vzhlédli, spatřili dvě letadla letící na sever, směrem k letišti poblíž jezera. Chvilíčku je sledovali, jak letí kolem, a pak se ve vzduchu objevila skvrnka, něco malého a jemného se vrtělo ve vzduchu. Michael se na to zamračil ve snaze zjistit, co to je, a po pár vteřinách, když se to sneslo blíž, mu to došlo – jediný okvětní plátek modré růže, osamělá konfeta. Michael s Idou si vyměnili zmatené pohledy. Odkud to mohlo přiletět? Pozorovali, jak se snesla posledních pár decimetrů k zemi, dopadla na chodník a okamžitě se z ní pod nepřetržitým proudem chodců stal mastný flek.

6

Jacob pracoval na místě činu do poledne. Pak si sbalil foťák a stativ a opustil Bronzeville – naskočil na jednu z tramvají mířících severním směrem a projížděl ulicemi kolabujícími v dopravní špičce. Opřel si hlavu o okenní rám, zavřel oči a představoval si, že horko zesílí tak moc, až roztaví silnici i budovy, kámen začne lepit a celé město se rozplizne do obrovské šedivé louže betonu. Pak otevřel napuchlé oči, uvědomil si, že usnul, a pokusil se zůstat vzhůru, než dojede na svou zastávku na Taylor Street.

Nakonec dorazil, vyvlekl stativ a fotoaparát z tramvaje a kráčet posledních pár bloků ke svému domu. Vystoupal po schodech k bytu, otevřel dveře a vstoupil do obývacího pokoje. Odložil stativ a foťák, zamířil k oknům, otevřel je a pak zase odešel. Sešel pět pater do domovníkova doupěte ve sklepech a zaklepal. Otevřela mu domovníkova dcera, zrzavé děvče, z horka malátné a podrážděné.

Požádal ji, aby mu vyndala pár jeho studených piv z lednice, opřel se o futra a pozoroval ji, jak došla k ohromné bílé kovové ledárně v kuchyni, šklubla za madlo, otevřela ji a vyndala ven lahve. Kam se Jacob podíval, tam byly nové a úžasné mašinky posunující

je dál do budoucnosti – ledničky, rádia, vysavače, elektrické holicí strojky. Ale Jacob si z nich nemohl dovolit prakticky nic, rozhodně ne poté, co zaplatil za fotografické vybavení. Dívka se otočila a uviděla, jak zírá jejím směrem. Usmála se pro sebe, vrátila se ke dveřím a mdle mu podala jeho lahve. Poděkoval jí a vydal se zpátky po schodech.

Když dorazil do bytu, v kotníku mu tepalo, posadil se tedy na gauč a odzátkoval jedno pivo. Chvilku počkal, pak k němu přičichl. Bylo cítit normálně, a tak si usrkl a zapálil si cigaretu. Pohlédl přes místnost na obří reprodukcí mědirytu mapy města přišpendlenou na zdi – jediný obraz, který si kdy do bytu přinesl. Pověsil ho, když dostal svou první práci jako fotograf míst činu. Začal do ní zapichovat malé červené špendlíky, jeden za každé místo, na němž pracoval. Ale během několika měsíců už kolem oblastí, kam ho obvykle volali, nebyl žádný volný prostor, takže ten projekt opustil, špendlíky vytahal a teď byla mapa posetá jen dírkami, nejhustěji probodaná v těch čtvrtích, kde se odehrávalo nejvíce násilí.

Na rozložení města bylo cosi trošku nerovnoměrného, jak jím probíhala linie pobřeží, jezero napravo, město nalevo, jako kdyby to celé rozdělili na dvě poloviny, které k sobě nesedí. Očima přejížděl jednu čtvrt po druhé: Bronzeville na jihu plné chudých černochů, Zlaté pobřeží na severu plné bohatých bílých, Smyčka v centru s bankami, kanceláři a lepšími hotely, a vedle území dobytka a vlaků, až ke spletnosti ghett za nimi.

Znovu pohlédl na místa, kde bylo nakupených nejvíce děr po špendlících, a všiml si, jak čtvrti nejbohatší na zločin mají taky nejbarvenější přezdívky – Černý pás, Špagetárna, Krvavá devatenáctka, Peklíčko.

Chicago bylo třetí největší město na světě a vedlo co do počtu vražd, bombových útoků, únosů, korupce i pašování a únosů dětí. Policajti procházeli pouhým měsíčním výcvikem, než byli vypuštěni do ulic, a protože v oddělení chyběli detektivové, tihle neškolení muži bývali taky bleskově povýšeni. To znamenalo, že třetina vražd zůstala nevyřešená, obžaloby gangsterů neexistovaly a policejní oddělení dokázalo omylem zabít průměrně jednoho nevinného občana týdně.

Situace zanechávala v Jacobovi dojem, že každý blázen, lupič a budižkničemu měl práci u policie, zatímco on – inteligentní, talentovaný válečný hrdina – dostal stopku, jen a pouze kvůli špatné noze. Bylo těžké nedopustit, aby ho ta neférovost naplnila roztrpčením a vztekem. Čas od času se přistihl, jak si v hlavě skládá tirády ohledně té nespravedlnosti, té hlouposti. Snažil se to odnaučit. Už dávno přišel na jediný způsob, jak se s tím vyrovnat. Stačilo intenzivně pracovat na případech a zarputile ignorovat skutečnost, že nesmí nosit odznak, a prostě dělat, v čem je dobrý. Vybíral si zločiny, o nichž věděl, že při nich bude užitečný, nevyřešitelné případy, s nimiž se skuteční detektivové nemohli obtěžovat, ty, kde se příbuzní nakonec cítili ošizení.

V letech od svého návratu z války poskytoval důkazy, které vedly k desítkám obvinění, všechny k případům, které útvar odložil k ledu, a možná ještě víc než to: pomáhal zamezit justičním omylům – pomáhal propouštět nevinné muže, které se líní nebo nenávislní poldové rozhodli falešně obvinít. Každý nový neobvyklý případ byl příležitostí ukázat, že se všichni mýlí, prosadit se proti systému, který ho chtěl srážet.

Dopil pivo a šel do temné komory. Stáhl rolety a přes parapety pověsil sádrokartonové desky, aby dovnitř nešlo světlo. Pak rozsvítil

stropní svítidlo. Pokoj zaplavila křiklavá směs červeného světla a temných stínů. Zavřel dveře, přisunul před ně zarážku a dal se do práce.

V dusivém horku temné komory vyvolával, jako z hrobu, obrazy smrti zachycené toho rána, znovu oživoval tu hrůzu a šířil její křik za hranice uličky, vypouštěl ji zpět do světa kouzlem vývojových chemikálií a fixírky na fotografických deskách, perlově bílých a šedých. Pak vyndal jednu fotku po druhé z přerušovací lázně a připevnil je dřevěnými kolíčky na šňůry, které křížovaly prostor.

Když o hodinu později skončil, byl splavený potem a cítil se malátně. Teď už nezbývalo, než je nechat uschnout. Vyšel z komory do relativního chladu ve zbytku bytu. Dal si dlouhou studenou sprchu, převlékl se do bavlněných kalhot a bílého tílka, vyčistil si zuby a vrátil se do obývacího pokoje. Popadl druhé pivo a prošel oknem k požárnímu schodišti; posadil se, zapálil si a otevřel pivo. Počkal, pak pil a kouřil jednu Lucky Strike od druhé a trávil odpoledne sledováním okolí: blízkých činžáků, nadzemních vlaků kroutících se mezi jejich střechami, bledých mrakodrapů za nimi a parních jeřábů jakožto ještě dalších věží směřujících k nebi.

Sledoval, jak si dole na ulici hrají děti, jak se ženy v domácnosti scházejí na verandách. V horku se lidé hrnuli ven. Někteří šli do parku, k jezeru, nebo si koupili lístky do kina, kde měli klimatizaci. Jiní seděli v tramvajích u okénka s nadějí, že se v ní při kroužení městem udělá příjemný průvan. Ale většina prostě seděla před domem na schodech nebo si dala židle na chodník, rozložila si piknikové deky na dlažbu a chomáče trávy, které rostly ve spárách jako poslední ubohé zbytečky prerie.

A když večer přešel v noc, lidé si vytáhli matrace ven k požárním schodištím nebo na střechy, aby se vyspali v chládku. V New Yorku,

kteřý sdílel to nebezpečně horké počasí, se každý večer stovky lidí vytrácely do Central Parku – matrace, deky a budíky s sebou – a od šesti hodin ráno park drnčel nastavenými budíky. Jacob věděl, jaké ovoce by to přineslo tady: soudržnost žen a dětí z odpoledne by přešla do opileckých rvaček mezi muži v noci, jak by počasí a pití rozpálilo jejich hněv až k bodu varu.

Někdo někde zapnul rádio a vzduchem se vznášela lehká brouková muzika. To byla další věc na tom vedru – otevřená okna znamenala, že jedno rádio, jeden gramofon, jedno piano dokázaly prozáknout celou čtvrtí.

Jacob se podíval na hodinky, vrátil se do temné komory a rozdělil fotky. Udělal tři sady: jednu pro sebe, jednu pro poldy, jednu pro *Tribune*. Jako většina fotografů místa činu ve městě si načerno přivydělával u těch chicagských novin, které nejvíc bažily po krvi. Byl to střet zájmů, který ale nikoho moc nezajímal – noviny dostávaly do tisku nekonečný proud krve a policie dostávala úplatky a pomoc od redaktorů, pokud to někdy potřebovala.

Když fotky ležely na třech úhledných hromádkách, Jacob jimi prolistoval a jednu po druhé si prohlédl. Hledal v tom krveprolití nějaká vodítka, ale viděl prostě jen přehlídku obrazů zároveň příšerných a nudných: cákance krve, oblek s proužkem, sklo zasekané do kůže, homburg ležící přesně uprostřed bílého křídového kruhu, oční bulvy, rovněž obkroužené křídou, což jim dodávalo podivně komiksový vzhled.

Jacob vzdychl a pokračoval, kontroloval údaje, které plnily jeho záběry, kartičky s referenčním číslem položené vedle každého důkazu, data, hodiny, vzdálenosti. Nic na něj však nevyskočilo a po víc než tuctu koleček celou sadou je všechny rozložil do mřížky na

podlahu a znovu prošel; když ani to nefungovalo, zamíchal je jako černobílé konfety a doufal, že z chaosu něco zazáří.

To se ale nestalo.

Zatímco zíral na obrázek mrtvého muže, všiml si, že oknem zní píseň - „Deep Moaning Blues“ od Ma Raineyové. Zavřel oči a poslouchal. Nemohl si pomoci, aby se mu nezdálo, že tohle blues bylo napsáno speciálně pro toho mrtvého muže, té neznámé oběti města.

Ve tmě ještě jednou uviděl ten pár opouštějící hotel. Znal to místo dobře, dost často ho tam volali. Byl to hotel jen v nejširším smyslu slova, spíš noclehárna pro opilce, feřáky a sešlé gangstery, pro čerstvě propuštěné vězně a všechny, kdo se nezdrží, místo, kde se alkohol, zbraně a křehká ega mísila takovým způsobem, který soustavně dával práci Jacobovi i dalším fotografům místa činu, když pak dokumentovali následky. Taky tam pronajímali pokoje na hodinu šlapkám nebo vášnivým párům, které neměly kam jít.

A jak o tom Jacob přemýšlel, najednou se mu rozsvítilo, jako když vzplane ohňostroj.

Vyskočil, běžel do stíněné ložnice, kde uchovával archiv starých fotek, a začal trhat obálky, v nichž je měl roztříděné. Před čtyřmi lety byl přítomen na jiném místě činu v Černém pásu, kde taky někoho ubodali k smrti a vyloupili mu oči. Černoch. V noclehárně na State Street.

Nakonec našel sadu, kterou hledal. Paul Kellett. Ten muž šel do hotelu s bílou ženou, kterou sbalil v nočním klubu v brzkých ranních hodinách jedné listopadové soboty. A jiný muž je tam vyrušil, zabil Kelletta a málem i tu holku a Kellettovy oční bulvy nechal ležet na matraci se zorničkami směrem ke zdi.

Jacob zíral na fotky. Trochu vybledlé, trochu zažloutlé v rozích, ale bylo to tam, téměř totožný útok.

Vypálil do obývacího pokoje a vytočil detektivní útvar na stanici ve Druhém okrsku, policejním velitelství.

„Franku? Tady Jacob.“

„Co se děje?“

„Paul Kellett.“

„Co?“

„Negr. Zabíjej v noclehárně na State Street čtyři roky zpátky. Někdo tam vtrhnul, ubodal ho k smrti a vyloupnul mu oči. Je to to samý.“

Na lince na pár vteřin zavládlo ticho a pak znovu uslyšel Frankův hlas.

„Kurva. Vyndám složky.“

Lynott zavěsil. Jacob položil sluchátko a zabubnoval na něj prsty, ponořen v úvahách, jak by si mohl ukrátit čekání. Vrátil se do ložnice a nacpal všechny obálky zpět na místo, kromě těch z Kellettovy vraždy. Celou dobu proklínal sám sebe, že si to nespojil dřív. Báł se, že zapomenout na tak příšerný případ bylo znamení, že už v životě viděl příliš mnoho vražd a krutostí.

Pak mu zazvonil telefon.

„Tomu neuvěříš,“ řekl Lynott, když se Jacob ohlásil. „Z toho zločinu byl obviněnej chlap jménem Anton Hodiak. Zabíjel zvířata na jatkách. Nenáviděl černý, hlavně ty, co spali s bílejma. Zabil Kelletta a málem zabil i tu blondýnu, co s ní Kellett chrápal. Ten stejnej trik vytáhl o pár dní pozděj na jinej pár. Až na to, že tu holku tentokrát unesl. Držel ji několik tejdnu pod zámekem u sebe v bytě. Mučil ji. Sousedí na něj zavolali policii, když ji slyšeli, jak se snaží dostat ven. V roce 1925 dostal trest smrti, o rok pozděj zmírněnej na doživotí. Pak mu to guvernér Small vloni prominul a v lednu ho pustili z Jolietu. Od tý doby se volně potuluje po Chicagu.“

7

Michael stál ve spleti poutek v tramvaji, která rachotila po své dráze na jih, a z odpolední práce se cítil lehce unavený. Obvolal všechny márnice, nemocnice a blázince ve městě a okolí, ověřoval si u personálu, jestli tam v posledních několika týdnech nedorazily nějaké bezprizorní mladé blondýny, hlášené nebo nehlášené, ale nikde nepochodil. Celou dobu přemýšlel o Idě, paní Van Harenové a o tom, zda přijmout ty peníze, i když věděl, že se nemůže rozhodnout, dokud nedorazí domů a nepromluví si s manželkou.

Protáhl si záda a zavrtěl hlavou doleva a doprava, aby uvolnil napětí v šíji. Věk se šířil jeho tělem jako skvrna a činil je objemným, těžko ovladatelným. Teď měla každá kost problém, každá šlacha smyčku, každý sval uzel. Jen Bůh věděl, co se stane, až se dá do pohybu to ostatní.

Jak se tramvaj blížila k jihu, tím víc bílých vystupovalo a černých nastupovalo, až byl Michael jediný bílý ve voze. Když dojeli k zastávkám na západ od Jateční čtvrti, tramvaj se naplnila dělníky, kteří to zapíchli na šichtě, drsnými chlapy, zabijáky dobytka, životem ošlehanými a zjevně utahanými, nasáklými smradem zaschlé krve. Zá-

pach se mísil se strašným vedrem, a tak tramvaj brzy páchla jako jatka a Michael musel bojovat s nutkáním zacpat si volnou rukou nos.

Když dorazili na Sedmačtyřicátou ulici, proboujel se ven a vydal se na krátkou procházku k domovu, od majestátních budov na bulváru k ošumělejším ulicím za nimi, míjel zchátralé domy ze šedého kamene a bytové domy, rozpadající se kostely a zavánějící popelnice, zanechané svému hnilobnému osudu v letním vedru.

To, že byl jediným bílým člověkem, který tu bydlel, činilo Michaela předmětem podezření a postranních zamračených pohledů. Vždycky byl ale dobře oblečený a s tím poničeným rudým obličejem něco jako strašidelný vyvolený. Místním, kteří ho znali, nevadil, a ostatní předpokládali, že bílý muž takhle daleko na jihu musí být buď policista, šílenec, nebo gangster: samé dobré důvody, proč ho nechat na pokoji. Jakékoli nepřátelství namířené vůči němu nikdy nezašlo dál než k nevráživým pohledům a vtipům za jeho zády. Jestli něco pociťoval, pak to byla lítost ze strany lidí, kteří znali jeho příběh: *Tady jde ten bílej chlap, kterej byl dost blázen na to, aby si vzal černou ženskou, a teď musí bydlet tady s náma. Bejval to policajt. Musel dát výpověď a zamířit na sever.* Jakmile se lidi doslechli, že je ten pár z New Orleansu, začaly se šířit zvěsti o čarodějnictví, voodoo, o kletbě, kterou na něj ona uvrhla, a o něm poznamenaném za své problémy jako ďábel.

Bylo to divné místo k žití poté, co člověk vyrostl v Big Easy. Čtvrť v New Orleansu byly chudé, ale byly vždycky chudé; slumy sestávaly z chatrčí postavených na blátě. Ale v Černém pásu byly ty zchátralé domy – kdysi luxusní, se zdobnými kamennými prvky, sloupy a zábradlím – všechny postavené kolem širokých tříd. Tyhle ulice postavili bohatí lidé, žili v nich, pak se přestěhovali do lepšího

a jejich odchod v té oblasti stále strašil, zanechával v ovzduší pocit zrušení, pocit promeškání exodu.

I po téměř deseti letech si na zdejší prostředí Michael ještě úplně nezvykl a Annette taky ne. New Orleans a Chicago měly mnoho společného – obě města založena francouzskými obchodníky, obě ležící mezi řekou a jezerem, obě překypující bluesem, jazzem a nádhernou architekturou, Paříž Jihu, respektive Středozápadu – ale těch podobností nikdy nebylo nikdy dost na to, aby se na novém místě cítili opravdu jako doma.

Zrovna když zahýbal za roh do ulice, zaslechl o kus dál nějaký rozruch. Otočil se, aby to prozkoumal, a narazil na dav, který se poflakoval kolem vysoké čtyřpatrové budovy z červených cihel. Venku parkovaly tři černé antony, hrstka černochů seděla na chodníku s pouty na rukou a skupinka místních se zastavila zhlédnout představení. Vstupní dveře do budovy byly otevřené násilím a policisté chodili dovnitř a ven. V nejvyšším patře, kde byla otevřena všechna okna, viděl Michael hemžit se další strážníky.

Chodil kolem té budovy dost často. Už dříve si všiml, že z větráků vychází pára i za nejteplejších letních dnů, postřehl, jak se v největších mrazech na střeše řadí holubi, cítil ve vzduchu výpary žitné. Bylo jen otázkou času, kdy tu továrnu vyhmátnou.

Jeden policista vystrčil hlavu z okna v nejvyšším patře.

„Jsme připravení!“ zařval.

Strážníci na ulici zformovali kordon, vytlačili všechny zpět na protější chodník a hrstka fotografů s novinářskými průkazy zastrkanými za okraj klobouků poklekla na obrubník a namířila fotoaparáty vzhůru. Když strážník v okně viděl, že je cesta volná, zmizel uvnitř. Pak se ozval zvuk výbuchu a z oken v nejvyšším patře vy-

tryskl příval whiskey a řinul se jako vodopád po průčelí budovy. Tisíce litrů klokotaly na chodníku, kde se rychle utvořilo jezero whiskey a zaplavilo stružky a kanály.

Potom se příval zmenšil v proud, ten zas v pramínek, až nakonec zbyl jen čůrek, a na dav dolehlo těžké ticho. Všichni kromě nepřetržitě cvakajících fotografů ztichli. Velké mokré skvrny znečistily cihly pod okny a budova teď vypadala jako usazený obličej, oči vylopnuté, ústa dokořán; jen výpary z whiskového jezera by stačily na to, aby je všechny opily.

Pak policisté zvedli spoutané muže z chodníku a stáli s nimi před policejními dodávkami, zatímco fotografové pořizovali fotky. Spoutaní muži nevypadali nečestně ani hrozivě. Michaelovi připomínali dělníky z jatek v tramvaji. A policisté, kteří je zvedali, vypadali zrovna tak zahanbeně, unavení nesmyslností toho všeho. Do zítřejšího rána budou vlastníci na svobodě a palírna se bude opravovat.

Michael si vybavil své vlastní poldovské časy a truchlil nad nesmyslností federálního zákazu alkoholu vynucovaného irskými policejními silami, nesmyslnost vložení pátého největšího amerického průmyslu do rukou zločinců a jejich obdarování dvěma miliardami dolarů ročně, zdobně převázanými bezdaňovou mašlí.

Otočil se a zamířil domů. Vstoupil do bytu a prošel obývacím pokojem do kuchyně. Annette stála u sporáku a vařila jim večeři, na sobě stále ještě sesterskou uniformu. Michael došel až k ní, políbil ji na šíji a ona se k němu otočila a usmála se. Vždycky se moc rádi viděli i po tom nejkratším odloučení, když byl svět tolik proti nim.

„Přišel telegram,“ řekla Annette a kývla ke kuchyňskému stolu. Michael se zamračil, přešel k němu a četl: ZAVOLEJ MI DNES VE-
ČER LAKE VIEW 137586 WALKER.

Jim Walker byl asistentem v kanceláři státního zástupce, člověk, se kterým si Michael opakovaně vyměňoval informace. Telegram domů byl velmi neobvyklý. Strčil si ho do náprsní kapsy a rozhodl se, že mu zavolá po večeři. Šel do koupelny, dal si studenou sprchu, převlékl se do čistého oblečení a když se děti vrátily od kamarádů, usadili se k jídlu – kukuřičný klas a uzená šunka.

Michael pozoroval děti, jak jedí, a přitom znovu přemýšlel o penězích paní Van Harenové. Vždycky žil s tou smutnou pravdou, že příležitostí otevřených jeho dětem bylo méně než těch, které se otevřely jemu, jen proto, že ony měly jinou barvu. Thomas bude brzo končit školu, Mae jen o pár let později, a Michael se strchoval, co s nimi bude. Pokud šlo o slušné platy, Chicago nenabízelo nevzdělaným černochům mnoho, ale o to víc, šlo-li o dělnickou dřinu a zločin. S penězi na jejich vzdělání, na to, aby je poslal na Chicagskou nebo Severozápadní univerzitu – ty obě přijímaly i barevné – by se děti mohly stát lékaři nebo právníky a bezpečně vplout mezi černou střední třídu. Jinak byly jediné Thomasovy možnosti skončit bez peněz a zestárlý jako ti dělníci z jatek v tramvaji, nebo vzadu v policejní dodávce jako ti pašeráci.

Kolem stolu se rozezněl smích, Michael vzhlédl, uviděl úsměvy a škleby a uvědomil si, že propásl vtíp. Thomas něco říkal, řídil rozhovor, sebevědomý jako vždy. Mae se chovala plaše. Annette na ně dohlížela přísným mateřským okem. A Michael se obával o budoucnost.

Po večeři se pustili do mytí nádobí a Michael vyšel ven do obchodu, aby z tamějšího telefonu zavolal Walkerovi. Zahnul na ulici, kde byly potraviny, minul skupinu děvčat skákajících panáka a chumel starých dam sedících na kuchyňských židlích a ovívajících se

novinami. Za poslední léta se čtvrt stala rušnější a praskala ve švech nově příchozími z Jihu, protože ti všichni se stěhovali do několika přelidněných bloků a ten příliv ještě narostl s loňskými povodněmi na Mississippi. Nikdo z nově příchozích neměl jinou možnost než se nastěhovat do Černého pásu, kvůli předsudkům a násilí, s nimiž se setkávali, pokud se pokusili přestěhovat kamkoli jinam.

Vysoká poptávka po místě znamenala, že domácí mohli nekřesťansky zvedat ceny, takže černoši sice dostávali nejnížší platy ve městě, ale museli taky platit nejvyšší nájem, a Michael se svou černou ženou a dvěma dětmi byl odíraný podobně. A přesně v tom tkvěl kořen postupného rozkladu čtvrti – překvapilo by někoho, že nájemníci neměli ani prostředky, ani chuť opravovat budovy, jež pronajímatelé nechávali shnit, že nechtěli dávat své skromné peníze do vylepšování majetku mužů, kteří je využívali?

Jižané ve velkém městě se museli vyrovnávat se všemi těmito problémy, a zatímco tak činili, byli označováni za pomalé, zmatené, nekulturní a zavazející na chodnících, kudy spěchali zaměstnaní lidé. *Širočina*, jedny z nejpobulárnějších černošských novin v Chicagu, dokonce tiskla sloupek „Moudrá sova“, kde poskytovala nově příchozím rady, jak se přestat chovat jako venkovský balík: *Na veřejnosti se vzdejte nošení šátků na hlavě a dalších znaků otroctví.*

Michael zahrnul za roh a minul stánek čističe bot, zástěrku pro dealerské doupě, u kterého si pobledlý běloch ve lněném obleku zrovna kupoval balíček heroinu. Michael kývl na čističe, ten se usmál a pozdrav opětoval; pak došel do potravin a pozdravil staříka, který je provozoval. Vstoupil do prosklené budky, zvedl sluchátko, vytáhl z kapsy telegram a dal spojovatelce Walkerovo číslo.

„Chvilíčku, prosím,“ řekla spojovatelka, a zatímco Michael čekal, byl v té saunoidní budce čím dál vyprahlejší. Uplynulo pár vteřin a hovor se propojil.

„Walkere? Tady Talbot.“

„Michaeli! Jsem rád, že voláš. Slyšel jsem, že tě dnes navštívila jistá bohatá dáma. Potřebuju o tom s tebou mluvit, než tu práci vezmeš.“

„Už jsem ji vzal.“

„Možná ji budeš muset odmítnout. Máš zítra odpoledne volno?“

„Jistě.“

„Znáš Delanův podnik u Comiskey Parku?“

„Jistě.“

„Přijď tam za mnou na pátou. A nikomu neříkej, že jsme spolu mluvili.“

Michael zavěsil a vyšel z budky. Nechal staříkovi na pultě minci a cestou z obchodu si venku na regálech všiml kýble plného melounů cantaloupe odpočívajících v ledové vodě, o nichž cedule hlásala, že jsou z Louisiany. Zastavil a díval se na ně, na bledě žluté koule pohupující se v ledově modré vodě, příslib sladkosti, ochlazení a chuti domova. Našel jeden pěkně zralý.

Když dorazil domů, rozkrojil ho a podělil se. Děti se vytrhly do pokojů a Michael s Annette se usadili v obývacím pokoji. Řekl jí o penězích paní Van Harenové a Walkerově telegramu; zatímco to probírali, pozorovali oknem, jak žhnoucí slunce prošlo za siluetami parních jeřábů v dálce a zanořilo se do tenkého pruhu oblohy mezi dvěma výškovými budovami, jako by město ukořistilo obrovské nebeské těleso a nyní z něj vymačkávalo život jako šťávu z pomeranče.

Pak přišla noc, neonovo-betonová džungle se zbarvila do šedo-modré a po celém městě se rozlily oceány elektrických světél: oblouky kin v centru, stožáry mrakodrapů varující letadla před svojí výškou.

Dumali nad možnými budoucími cestami, po nichž by se jejich děti mohly vydat. Michael se snažil odhadnout, jakou má šanci na nalezení té ztracené dívky. Hovořili o nebezpečích, které by ten případ mohl představovat pro jejich rodinu. Před Michaelovým vnitřním okem se míhaly obrazy Thomase jako dělníka na jatkách, jako pašeráka, jako drogového dealera nebo čističe bot, jako absolventa univerzity.

Chvíli po jedenácté odešel z bytu a vrátil se do obchodu. Tentokrát zavolał Idě, která si rok předtím nechala zavést telefon domů.

„To jsem já,“ řekl Michael.

„Co se stalo?“

Zněla ospale, hlas měla chraptivý a rozespálý.

„Když jsem odpoledne přišel domů, měl jsem tam telegram od Walkera od státního zástupce. Chtěl se mnou mluvit o případě Van Harenová.“

„Někdo sebou hodil. Sledujou ji.“

„Ji nebo nás.“

„Možná Ralphovi něco uniklo na útvaru. Nebo si někdo všiml, že chybí složka toho případu.“

„Nebo možná na Van Harenovou donáší někdo ze služebnictva.“

Chvilíčku mlčeli a rozvažovali nad možnostmi.

„Ještě něco,“ řekl Michael. „Mluvil jsem s Annette. O Walkerovi. A těch penězích.“

„A?“

Michael si setřel pot z obočí – horko v budce kolem něj sevřelo prsty.

„Jdu do toho.“

8

Al rezervoval pokoj v hotelu Drake, takže se tam nechal Dante po pohřbu dovézt taxíkem a zapsal se pod podezřívavým pohledem personálu recepce. Drake byl okázalý podnik, módní u celebrit a smetánky, a muž jako Dante, ve zmačkaném obleku, zpocený a bledý, rozhodně vypadal, jako že tam nepatří. Chytil si výtah do svého patra a vešel do několikapokojového apartmá tak velikého, že to poslíčkovi trvalo několik minut, než ho tam provedl.

Dante si dal sprchu, posadil se na gauč, vykouřil pár cigaret a během čekání prolistoval menu pokojové služby. Pak se ozvalo zaklepání a vstoupil ten muž, plešatějící Číňan v letním obleku s motýlkem a modrou sasankou v klopě. Dante chvíli zíral na tu květinu, pak zavrtěl hlavou a pustil ho dovnitř.

Muž přinesl, na čem se dohodli ve smutečním salónu: standardní revolver značky Colt ráže 45, prťavou Berettu ráže 38, tlumič Maxim, pět krabiček nábojů, soupravu na odemykání zámků, pět set dolarů v hotovosti, číslo přímé linky do Alova apartmá v Metropolu a klíčky od velkého kabrioletu Stutz Model BB Blackhawk,

o němž jej muž informoval, že je zaparkovaný nahoře na hotelovém parkovišti – značka 286-515.

„Smím se vás na něco zeptat?“ ozval se muž, když dokončili obchod. „Co je to s tou Berettou?“

Kývl k maličké pistoli položené na stole. V posledních deseti letech se podobný levný dovoz z Evropy stal populárním, i když ty zbraně byly zfušované, nepřesné, a tak nízké ráže, že neměly skoro žádný stop efekt. Zato měly početné přezdívky: Britští buldoci, Kapesní revolvery, Specialita sobotní noci, Sebevražedný speciál – ty poslední dvě kvůli okolnostem, za jakých se z nich obvykle páliilo. Prodávaly se většinou ženám, protože se vešly do kabelky, a gangster či policista by radši snědl svůj klobouk, než by se nechal vidět s takovou hračkou.

„Chci říct,“ řekl obchodník se zbraněmi, „s tím asi ani nikoho nezabijete.“

„To mi vyhovuje,“ odvětil Dante, „můžu nejdřív střílet a pak klást otázky.“

Zakřenil se a obchodník úšklebek opětoval.

„Jasná věc,“ řekl muž. „A teď, měl byste zájem o pár ručních granátů, nitroglycerin, marihuanu nebo kokain?“

„Asi ne,“ odpověděl Dante.

Muž se znovu usmál, přikývl a šel svou cestou.

Po jeho odchodu se Dante vydal dolů na parkoviště a rozhlížel se po blackhawku. Našel ho dost snadno – byl veliký, sportovní, se zádí jako loď, nalakovaný na černo s červeným vnitřkem, a pěkně se leskl ve slunci. Co mu chybělo v decentnosti, doháněl rychlostí – o rok dříve v Daytoně to auto udělalo víc než sto mil v hodině. Dante přemýšlel, co přesně tím Al sleduje, že mu zařídil tak nápadné vozidlo; pak se usmál, nastoupil a šoupl klíček do zapalování.

Mířil odpolední dopravou na jih do Černého pásu, čtvrti jazzu a blues a dalších jemných bohatství, a hledal jméno, které dostal od svého kamaráda ještě v New Yorku. Toho muže našel na rohu State Street, kde obsluhoval stánek s čistírnou bot. Dante zaparkoval, zaplatil nějakému děcku dolar, aby dalo na auto pozor, posadil se u čističe bot a objednal si „speciál“.

Když muž skončil, Dante mu podal peníze a muž mu na oplátku podal malou hnědou kostku zabalenou do celofánu. Popřál čističi pěkný den a jel zpátky na předměstí, cestou se zastavil ve zdravotnických potřebách a v potravinách. Nejel přímo, ale oklikou, všechno to nasával, znovu se seznamoval s rodným městem, šokovaný, jak moc se změnilo za pár krátkých let. Od Zlatého pobřeží do Bronzeville, od břehu jezera ke čtvrtím u řeky, město bzučelo proměnou.

I ve slumech mimo Smyčku všechno podstoupilo drastickou modernizaci. Město bylo vřdycky jako patchworková deka z čtvrtí starého světa, vzpomínky na cizí rodná města převezené do středozápadních plání. Nyní tuto změň komunit prořezávaly linie modernity vyřezávané bohy pokroku a nechávaly přes ni dokonalé jizvy nadzemních železnic, výškových budov, výstavních tříd rovných jako nákresy městských plánovačů, kteří si je vysnili. A chicagští neměli na výběr a museli se smířit s tímhle dloubáním do svého města, věčně roztaženého mezi dovezenou minulostí a vysněnou budoucností.

Zamířil znovu na sever po Magnificent Mile, kde se vypínaly mrakodrapy po tuctech a jejich nezměrná váha oceli a kamene křičela do výšin. Chicago vynalezlo mrakodrap, vnutilo jej světu a teď to skoro vypadalo, že cítí povinnost replikovat svůj vynález dál, v milionu různých tvarů, proti stále zanesenějšímu horizontu.

Nízké slunce vysílalo provazce světla dopadající na ulice mezerami v mrakodrapovém kaňonu, takže jak jel, střídavě projížděl pásy zlatého slunečního svitu a bledého modrého stínu.

Konečně minul hranice města a mířil stále na sever, k místu, kam chodívali s manželkou, když zatáhli školu – na izolovanou pláž v maličké zátocce v nepřilíš frekventované části pobřeží jezera. Ačkoli se v jeho nepřítomnosti město roztahovalo dál a dál do prérií a požíralo více a více z pobřeží jezera, byl rád, když po příjezdu do cíle spatřil, že útok města na zemi ještě nezničil jeho milované místo.

Zastavil na stejném písčitém kousku země, kde parkoval, když ukradl tátovi auto a přivezl sem Olivii, a chvíli se rozhlížel přes vodu k městu přiléhajícímu k okraji jezera. Mohl vyhledat její hrob a vzdát úctu tam, ale dnes už na jednom pohřbu byl a smutná pravda byla, že nevěděl, kde je pohřbená. Přijít na pláž, kde promrhali láskyplná odpoledne svého mládí, působilo jako něco, nad čím by se usmála.

Upřel pohled na Michiganské jezero před sebou, jeho vody rozlehlé jako moře, a sledoval, jak mění barvy v zapadajícím slunci. Dál na pláži, uprostřed sídelní kaše, boháči vysrkávali ústřice a šampaňské, páry se procházely po dřevěných promenádách a děti rostly pro šibenici. Ale tady, daleko od nich, se rozlehlá prerie setkávala s ještě větší plochou jezera, a jedinými zvuky široko daleko byly jemné šplouchání vln, šelest větru v travinách a vzdálený štěkot psů.

Když slunce zapadlo a na zem se snesla tma, objevily se v šeru tečky světla, z města na jihu a lodí daleko na jezeře. Dante rozsvítil světlo v autě, vybalil kostku z celofánu a zkoumal, co si to koupil. Podle barvy, textury i pevnosti mohl říct, že to byl stejný matroš, jaký sháněl doma v New Yorku – turecký, který zpracováli v Marseille, převezli přes oceán do Kanady a podnikaví mladí